

JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2023

**ZEE
AN
RUD**

Inhoudsopgave

VOORWOORD	1
1 SAMENVATTING	2
2023 IN HET KORT.....	4
2 PROGRAMMA MILIEU	6
2.1 PROGRAMMA MILIEU.....	6
2.2 PROGRAMMALIJN VERGUNNINGVERLENING	8
2.3 PROGRAMMALIJN TOEZICHT EN HANDHAVING	11
2.4 OVERZICHT BATEN EN LASTEN PROGRAMMA MILIEU	13
3 OVERZICHTEN	14
3.1 OVERHEAD	14
3.2 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN.....	14
4 PARAGRAFEN	15
4.1 BEDRIJFSVOERING	15
4.2 FINANCIERING	21
4.3 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	22
5 VERANTWOORDING BEGROTINGSRECHTMATIGHEID.....	26
6 JAARREKENING 2023.....	27
6.1 BALANS	27
6.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	32
6.3 WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)	35
6.4 TOELICHTING BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA	37
6.5 OVERZICHT INCIDENTELE LASTEN EN BATEN	39
6.6 RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING	39
7 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	41
8 BIJLAGEN JAARREKENING 2023	48
8.1 Informatie paragraaf verbonden partijen deelnemers.....	48
8.2 SiSa-bijlage bij de jaarrekening.....	49
8.3 Lasten en baten per taakveld	49
8.4 Realisatie 2023 versus voorschot 2023.....	50

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag van de RUD Zeeland over 2023

Een schoon, veilig en gezond Zeeland is het uitgangspunt waar RUD Zeeland voor staat. Daar moet buiten, maar ook binnen de organisatie jaarlijks veel voor gebeuren. In het jaar 2023 stonden allerlei nieuwe ontwikkelingen centraal. Zoals de invoering van een nieuw zaaksysteem, het toewerken naar de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024, de ontwikkeling van het provinciale milieuplan en de landelijke ontwikkeling aangaande het VTH-stelsel. In dat kader zijn landelijk criteria vastgesteld voor alle omgevingsdiensten om 'robuust' te worden. In 2023 is dan ook - samen met alle deelnemers van de gemeenschappelijke regeling - een conceptplan opgesteld om hieraan te voldoen. Op 13 december is dat concept plan van aanpak gepresenteerd en besproken in een bijeenkomst met raads- en statenleden. Naast dit alles, startte in 2023 ook een verkenning naar samenwerking en huisvesting met de GGD en de Veiligheidsregio Zeeland.

Ook in 2023 stonden onze deskundigen buiten klaar om met passie te werken aan de kwaliteit van onze Zeeuwse leefomgeving. RUD Zeeland zet zich - via vergunningen en advisering, maar ook door toezicht en handhaving - in voor de leefomgeving in den brede. Van bodem tot water en lucht, van energiebesparing tot PFAS, van asbest tot natuur en van zwemwater tot geluidsoverlast.

Het resultaat van de jaarrekening 2023 is € 752.728 negatief. Ruim de helft daarvan heeft te maken met het vormen van een voorziening voor een mogelijke nabetaling over 2022 en 2023 in het kader van herwaardering functies. Voor een ander deel betreft het een iets lagere productie dan geraamd (98%). Het tekort is kleiner dan voorzien werd in de voortgangsrapportage. Dat komt omdat er, onder andere door extra inhuur, in de tweede helft van 2023 meer productieve uren konden worden gerealiseerd dan in de eerste helft van het jaar.

De omgevingsdienst RUD Zeeland staat voor verschillende uitdagingen, maar samen zijn we op weg naar een nieuwe fase richting een robuuste organisatie voor een schoon, veilig en gezond Zeeland.

Ankie Smit

Voorzitter Dagelijks Bestuur

1 SAMENVATTING

In dit hoofdstuk vindt u een samenvatting van onze prestaties.

Algemeen

Steeds meer Zeeuwen zijn zich bewust van de kwaliteit van hun fysieke leefomgeving en willen wonen en werken in een gezond, veilig en schoon Zeeland. Zo is bekend dat de uitstoot van fijnstof zorgt voor nadelige gezondheidseffecten voor de mens en levert het lozen van schadelijke stoffen in het afvalwater schade op aan het milieu. Door het uitvoeren van onze vergunningverlening, toezicht- en handhavingstaken, zetten we ons dagelijks in voor een gezonde, veilige en schone Zeeuwse leefomgeving.

Het jaar 2023 stond in het teken van nieuwe ontwikkelingen: De invoering van Rx.Mission en het wachten op inwerkingtreding van de Omgevingswet. We zijn er in geslaagd om in 2023 de basiskennis van zowel het nieuwe systeem als van de nieuwe wet ons goed eigen te maken. Ook startten we met de verkenning naar samenwerking met de GGD en Veiligheidsregio in Zeeland, zowel op inhoud als qua huisvesting en bedrijfsvoering. Tot slot waren we betrokken bij de ontwikkeling van het provinciale milieuprogramma en het traject Interbestuurlijk Programma VTH. Al deze ontwikkelingen brengen uitdagingen met zich mee. Als RUD Zeeland vertalen we deze ontwikkelingen in concrete stappen voor onze organisatie. Daarbij vinden we het belangrijk om onze interne en externe stakeholders zo goed mogelijk hierover te informeren.

Vergunningverlening

Het is gelukt om 92% van de geraamde uren op 'reguleren' te realiseren. Samen met de huidige capaciteit aangevuld met inhuur hebben we dit resultaat behaald. Voor een jaar waarin de voorbereidingen voor de invoering van de Omgevingswet en de overgang naar een nieuw zaaksysteem de nodige aandacht heeft gevraagd, is dit een mooi resultaat. De samenwerking met de deelnemers om de invoering van de Omgevingswet zo goed mogelijk voor te bereiden is, met name wat betreft het Digitale Stelsel Omgevingswet, goed en succesvol verlopen. Helaas is het aantal vergunningen in de werkvoorraad wel opgelopen.

Toezicht en handhaving

De overgang naar Rx.Mission heeft de afdeling Toezicht & Handhaving veel tijd gekost. De module toezicht en handhaving was niet volledig klaar voor gebruik. Zo was de planmodule en het programma 'Op Pad' niet actief en misten we informatie uit ons oude systeem Squit. De administratieve afhandeling van een controle kostte hierdoor 15-20 minuten meer tijd. In 2024 werken we verder aan duurzame oplossingen voor deze problemen. Net als voorgaande jaren ontvingen we meer handhavingsverzoeken en WOO verzoeken. Dit resulteert in meer juridische handelingen en aanzienlijk meer juridische beoordelingen. Bedrijven maken bijvoorbeeld meer gebruik van juridische procedures. Wel zien we als positieve ontwikkeling dat we de rechtszaken die daaruit voorkomen, hebben gewonnen. Ook zien we dat het 'geluid meten bij evenementen' steeds meer onder de aandacht komt bij gemeenten en organisatoren. Deelnemers maken in hun evenementenprogramma's steeds vaker aan de voorkant afspraken met de organisatoren over geluidshinder bij evenementen. Dit heeft ertoe geleid dat we in 2023 een tweede set voor geluidsmeting in gebruik hebben genomen om aan de toenemende vraag te kunnen voldoen.

Op de vakinhoud zijn ook een aantal mooie ontwikkelingen te melden. Zo zijn we gestart met de PFAS bemonstering bij de provinciale bedrijven en sturen we de provincie vooraf de voorgenomen last onder dwangsom (V)LOD's. Het gunstige effecten van deze laatste is zo groot dat deze werkwijze nu ook met gemeenten toepassen.

Alle provinciale factsheets van Toezicht & Handhaving zijn dit jaar herzien en aangepast op de Omgevingswet. Tot slot zien we bij energiecontroles positieve ontwikkelingen. We adviseren de bedrijven over passende maatregelen waardoor het energieverbruik in beduidende mate afneemt en de ondernemer bespaart op zijn energiekosten. Zo werken we samen om het overtredingspercentage van 90% te laten dalen en energie te besparen.

De afdeling heeft veel nieuwe medewerkers mogen verwelkomen waaronder een teamleider en een regisseur 'Groen'. Hierdoor zijn zaken zoals veilig werken weer nieuw leven ingeblazen.

Financieel resultaat 2023

Het resultaat van de jaarrekening 2023 bedraagt € 752.728 negatief.

De belangrijkste oorzaken voor dit resultaat zijn:

- We hebben 98% van de begrote uren gerealiseerd (inclusief generieke uren). Concreet betekent dit dat de opbrengst van productieve uren daarmee €300.000 lager is dan begroot. Dit aantal lagere productieve uren komt door een hoger ziekteverzuim dan we vooraf raamden (+ 1,4%). Ook zijn er 15 nieuwe medewerkers gestart. Door het inwerktraject maken zij in de periode minder productieve uren. In de 2e voortgangsrapportage werd nog een onderproductie van € 1 miljoen verwacht, maar door meer inhuur van medewerkers liepen we deze onderproductie deels in.
- Ten laste van 2023 troffen we een voorziening van ruim € 4 ton in verband met een lopend onderzoek naar de herwaardering van functies. Dit leidt mogelijk tot een nabetaling over 2022 en 2023.

Naast deze verschillen zijn er nog afwijkingen als gevolg van de besteding van subsidies en overige inkomsten van derden ten opzichte van de begroting. Deze afwijkingen hebben effect op de lastenkant en batenkant van de begroting. Per saldo verandert het resultaat daarom niet.

2023 IN HET KORT

Mens

Verzuim	Aantal medewerkers
6,6%	106
2022	
8,8%	101

Werk (procentueel)

Inspecties (grijs) ¹	Vergunningen	Meldingen activiteitenbesluit	Milieuklachten
80% (raming 2023: 3.992)	69% (raming 2023: 240)	97% (raming 2023: 546)	106% (raming 2023: 1.218)
2022			
80%	68%	94%	182%

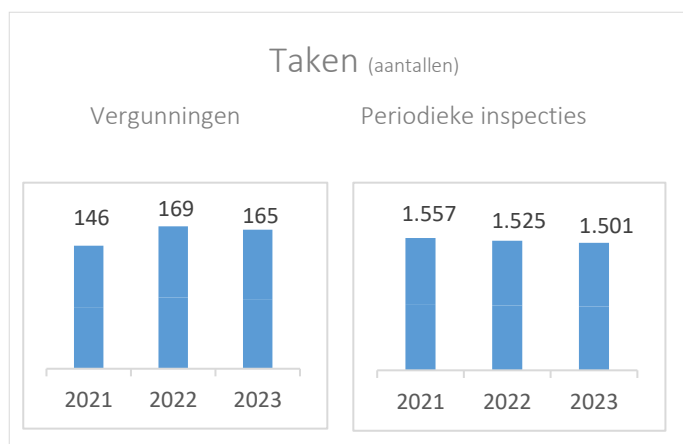
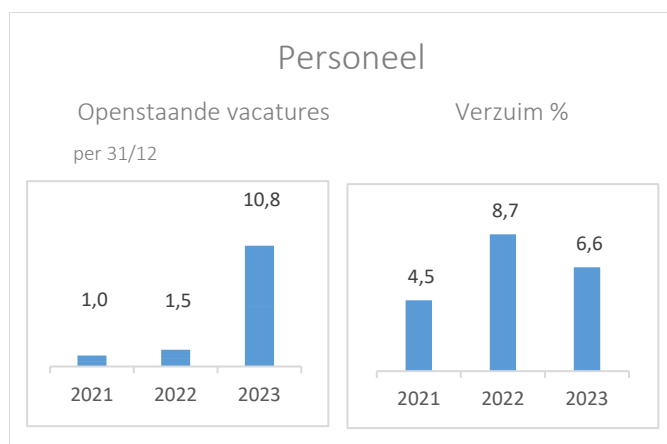
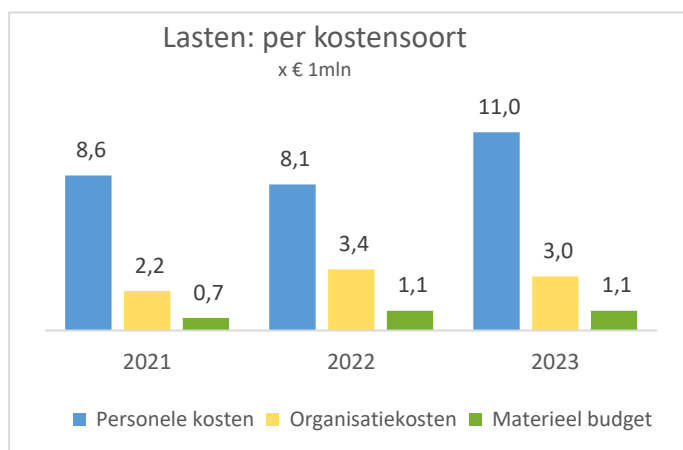
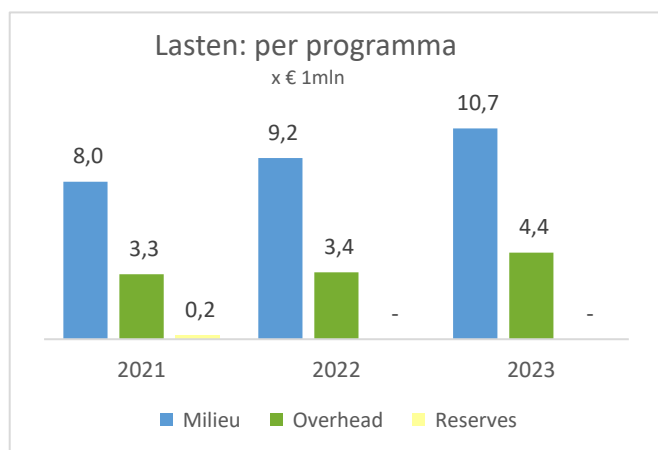
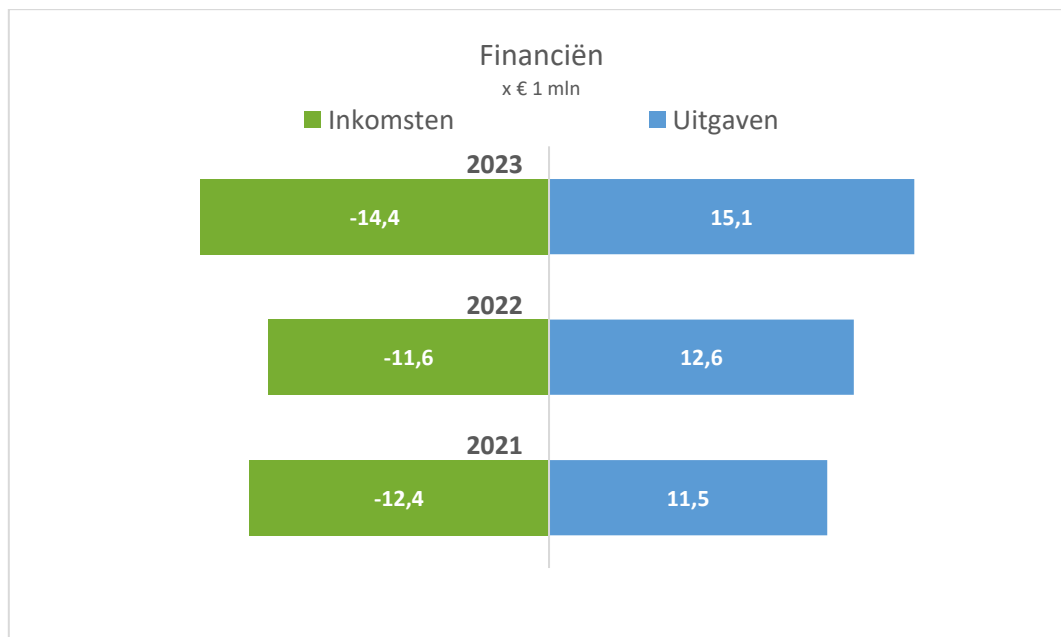

Middelen (in Euro's)

Uitgaven ²	Inkomsten ²	Restant onvoorzien	Personeel van derden
15,1 mln. 111% (begroot 2023: 13,6 mln.)	14,4 mln. 106% (begroot 2023: 13,6 mln.)	€ 173.000 100% (begroot 2023: € 173.000)	1,6 mln. 472% (begroot 2023: € 339)
2022			
97%	94%	€ 118.000	€ 1.095.000

¹ Alle inspecties binnen productgroep TH01 (periodieke controles, aspectcontroles, hercontroles, etc).

² Exclusief materiële budgetten ten opzichte van de begroting en mutaties reserves.

2 PROGRAMMA MILIEU

In dit hoofdstuk lichten we de resultaten van programma Milieu toe. Het programma bestaat uit twee onderdelen: Vergunningverlening en Toezicht & Handhaving. Tot slot geven we een overzicht van de baten en lasten programma Milieu.

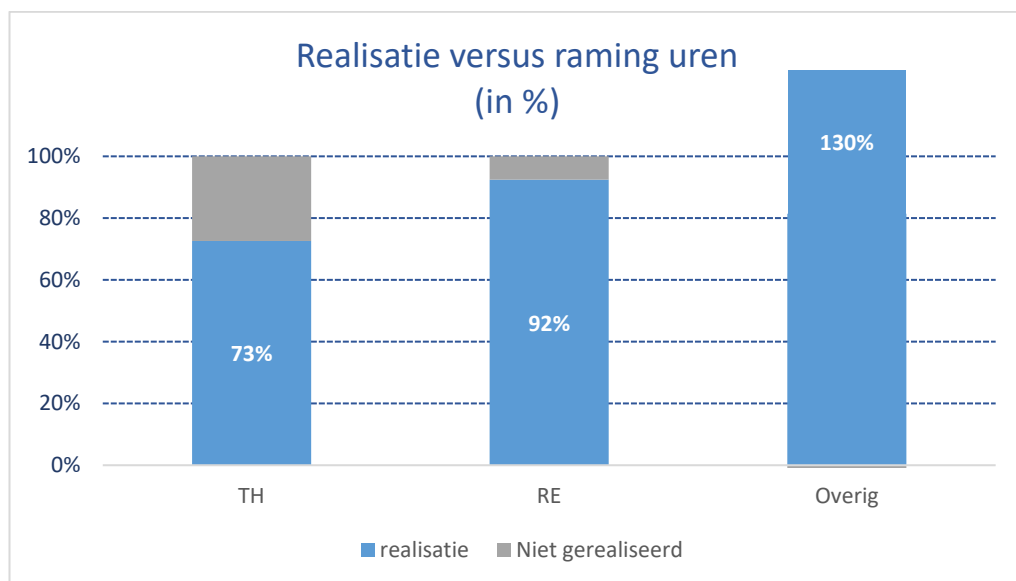
2.1 PROGRAMMA MILIEU

In de onderstaande alinea's lichten we in algemene zin de uitvoering van onze primaire taken toe. De realisatie is gebaseerd op de uitvoering van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

In de deelnemersrapportages rapporteren we over de uitvoering van de taken specifiek per deelnemer.

Figuur 2-1

Productieve uren 2023

TH : Toezicht en handhaving

RE : Regulering (vergunningen en meldingen)

Overig : Bezwaar, beroep, adviesverzoeken, projecten, informatie-ontsluiting en generiek

Tabel 2-1

Directe uren inzet per deelnemer

Deelnemer	Raming direct uren Jaarplan 2023	Gerealiseerde directe uren 2023	Gerealiseerde uren 2023 in %
Borsele	5.669	4.364	77%
Goes	6.150	4.785	78%
Hulst	5.401	5.115	95%
Kapelle	2.511	1.784	71%
Middelburg	2.319	2.328	100%
Noord-Beveland	2.625	2.255	86%
Reimerswaal	4.528	4.110	91%
Schouwen-Duiveland	6.717	5.990	89%
Sluis	7.265	6.176	85%
Terneuzen	9.640	8.873	92%
Tholen	3.338	2.347	70%
Veere	2.191	1.841	84%
Vlissingen	4.004	2.879	72%
Waterschap Scheldestromen	339	44	13%
Provincie Zeeland	42.705	37.393	88%
Totaal	105.400	90.283	86%

Tabel 2-2

Generieke uren inzet per deelnemer

Deelnemer	Raming generieke uren Jaarplan 2023	Gerealiseerde generieke uren 2023	Gerealiseerde uren 2023 in %
Borsele	706	1.250	177%
Goes	750	1.328	177%
Hulst	697	1.233	177%
Kapelle	323	571	177%
Middelburg	284	502	177%
Noord-Beveland	346	612	177%
Reimerswaal	597	1.056	177%
Schouwen-Duiveland	888	1.571	177%
Sluis	914	1.617	177%
Terneuzen	1.163	2.058	177%
Tholen	411	727	177%
Veere	277	491	177%
Vlissingen	357	632	177%
Waterschap Scheldestromen	119	211	177%
Provincie Zeeland	4.269	7.555	177%
Totaal	12.100	21.413	177%

*Effect lagere realisatie directe uren**Toelichting vergunningverlening*

Een realisatie van 92% van de geraamde uren op het product ‘reguleren’ is een mooi resultaat, gezien de uitdagingen met de inwerkingtreding Omgevingswet en de relatief hoge inzet van inhuurkrachten. Dit resultaat bereikten we door een combinatie van realistische werkafspraken met de individuele medewerker, een goed programma ter voorbereiding op de Omgevingswet en effectieve inhuur.

Toelichting toezicht en handhaving

Steeds meer Zeeuwen zijn zich bewust van de kwaliteit van hun fysieke leefomgeving en willen wonen en werken in een gezond, veilig en schoon Zeeland. Door het uitvoeren van onze toezicht- en handhavingstaken, zorgen we voor een goede naleving van de wet- en regelgeving, welke de milieuschade inperkt.

Door onbalans tussen de opdracht en de beschikbare capaciteit realiseerden we niet de afgesproken prestatieafspraken. Hierdoor ontstaan risico's. Er kan schade veroorzaakt worden aan het milieu en de leefomgeving op punten die mogelijk voorkomen hadden kunnen worden door tijdige uitvoering van toezicht. We kunnen als RUD Zeeland of als bevoegd gezag hier aansprakelijk voor worden gesteld. Hierdoor kan het vertrouwen van burgers en bedrijven in goed milieutoezicht afnemen.

De afdeling Toezicht en Handhaving prioriteerde ook in 2023 haar werk op basis van de hoog risicobedrijven. Dat betekent dat we aan de categorie hoog risico bedrijven een hogere prioriteit geven en dat we daar bepaalde controles vaker uitvoeren. Aan specifieke en complexe dossiers geven we prioriteit bij het toezicht houden. We kijken daarbij ook naar voorgedane incidenten.

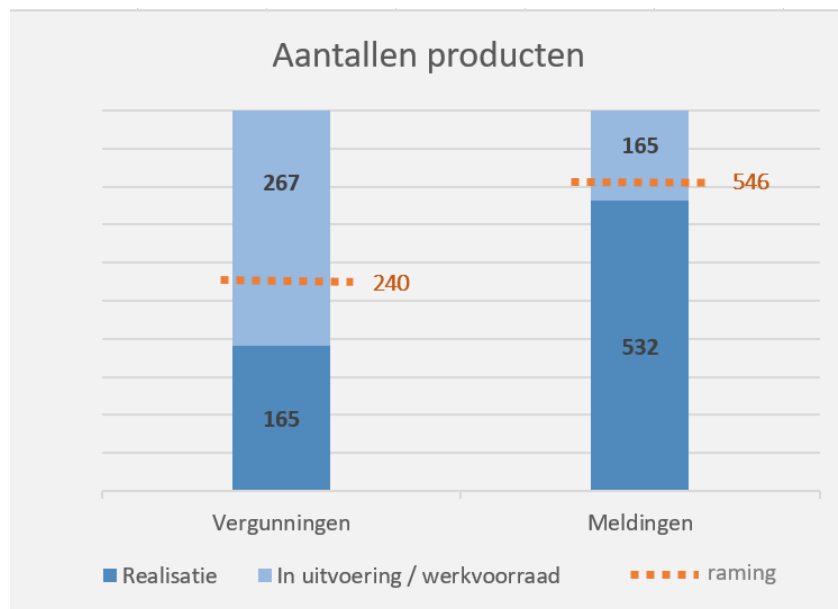
We werken hierbij nauw samen met het bevoegd gezag. Op verzoek van het bevoegd gezag volgen we ad-hoc verzoeken en casuïstiek op. Langlopende en complexe zaken als geluidsoverlast pakken we projectmatig op.

2.2 PROGRAMMALIJN VERGUNNINGVERLENING

De onderstaande grafiek geeft de geleverde vergunningen en meldingen ten opzichte van de afspraken (raming) weer.

Figuur 2-2

Omgevingsvergunningen en meldingen activiteiten besluit

Het aantal in 2023 verleende vergunningen en meldingen is vrijwel gelijk aan 2022. Net als in 2022 bleef dit achter bij de raming. Wat opvalt is dat in 2023 105 vergunningen en 90 meldingen méér in de fase van uitvoering c.q. werkvoorraad staan dan in 2022.

Halverwege 2023 werd duidelijk dat de Omgevingswet op 1 januari 2024 in werking zou treden. We hebben ons ingespannen om bepaalde vergunningprocedures (zoals ambtshalve wijzigingen) nog in gang te zetten. Ook handelden we diverse meldingen af. Eind 2023 ontvingen we circa 12 vergunningaanvragen die de uitgebreide procedure volgen. De gevolgen hiervan voor de werkvoorraad in 2024 zijn nog niet te overzien.

Vijf reguliere procedures handelden we niet binnen de termijn af. Deze vergunningen zijn daardoor van rechtswege verleend. De oorzaak zat met name in een miscommunicatie met betrekking tot termijnverlengingen of in de planning. Indien nodig hebben wij alsnog voorschriften aan de betreffende vergunning verbonden.

Naast de inspanningen die zijn verricht om voorbereid te zijn op de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024, is er een overstap gemaakt naar een nieuw zaakstelsel. Ondanks de eerder vermelde technische hindernissen heeft de afdeling vergunningverlening deze grote veranderingen goed kunnen absorberen, en hebben deze een positief effect gehad op de collegiale samenwerking. De vaardigheden flexibiliteit en oplossingsgerichtheid zijn met succes optimaal ingezet.

Op inhoud melden we de volgende hoofdzaken:

1) SPUK Bodem PFAS aandachtslocaties

Provincie Zeeland heeft voor het project PFAS aandachtslocaties een specifieke uitkering (SPUK) toegekend gekregen. Voor PFAS is onvoldoende in beeld of en waar lokale PFAS-bronnen zich bevinden en/of blootstelling heeft plaatsgevonden. Om inzicht te krijgen in de humane risico's en de verspreiding van PFAS is het noodzakelijk om aanvullend onderzoek te doen. In 2022 hebben we samen met Provincie Zeeland een start gemaakt met de adviesaanvraag project PFAS aandachtslocaties. We inventariseren daarin de PFAS aandachtslocaties. In 2023 hebben we de theoretische inventarisatie afgerond.

In 2024 bepalen we welke locaties we gaan bemonsteren en rapporteren we hierover.

2) Helsinki/Espoo

Provincie Zeeland is geconfronteerd met een lozing van PFAS op de Westerschelde door een bedrijf in België. Dit heeft geleid tot een intensivering van de uitvoering op onze taken in het kader van de Verdragen van Helsinki en Espoo. Deze taken behelzen – kort gesteld – het beoordelen van effecten van bedrijven in België op het milieu in Zeeland. Voor een maximale toets wordt rekening gehouden met een benodigde capaciteit van ca. 3 fte. Een pilot die heeft gelopen van 1 september tot 31 december 2022 had als doel om een betrouwbaar beeld te krijgen van de werkelijk benodigde capaciteit. In april 2023 boden we het evaluatierapport aan de Provincie aan. Daarmee deden we concrete voorstellen hoe de werkzaamheden voor deze verdragen eruit kunnen zien.

Goede afstemming met de Belgische overheidspartners is van groot belang in dit dossier. Zo kunnen we efficiënt en effectief de advieswerkzaamheden verrichten. In 2023 is een kennismakingsoverleg met de provincie Oost-Vlaanderen geweest. Verder is op verzoek de provincie Zeeland op specifieke dossiers geïnformeerd en er is afstemming geweest.

We overlegden met de gemeenten Reimerswaal, Sluis, Terneuzen en Hulst op welke wijze zij willen omgaan met informatie van Belgische overheidspartners. Hiervoor hebben wij, indien van toepassing, separaat per casus geadviseerd. De grensgemeenten overwegen of het een optie is dat informatie van de Belgische overheidspartners wordt gepubliceerd.

Provinciaal Milieuprogramma

Voor het opstellen van het provinciaal Milieuprogramma leverden we in 2022 input op diverse thema's zoals bodem, lucht, geluid, etc. Dit traject kenmerkt zich door een prettige samenwerking en vroegtijdige betrokkenheid. Het Milieuprogramma is gereed en de uitvoering van taken die bij ons liggen zou in 2023 gaan starten. Echter, de afstemming op inzet en middelen, maar met name de prioritaire inzet op implementatie van de Omgevingswet en invoering van het nieuwe zaakstelsel, heeft een vertragende werking gehad op het oppakken van taken gericht op uitvoering van het milieuprogramma. Voor nieuwe onderwerpen, zoals circulaire economie en licht stemmen we de wederzijdse verwachtingen verder af. Met name de monitoring van milieugegevens om de vorderingen richting de kwantitatieve doelstellingen van het programma te kunnen meten, vraagt om aandacht.

Luchtvaart

Het provinciale dossier Vliegveld Midden-Zeeland is een aandachtsofficie. De aanvraag voor de baanverdraaiing is in het 4de kwartaal van 2023 ingediend. De zaak met betrekking tot het handhavingsofficie, wat betrekking heeft op de inzet van SAR helikopters, loopt nog. De ureninzet op de taak 'luchtvaart' is fors hoger uitgevallen dan begin 2023 was geraamd. De Provincie houdt ook in haar jaarplan 2024 rekening met een continuering van deze (gevraagde) extra inzet.

Bodem(sanering)

In het kader van warme overdracht hebben we drie extra locaties op de spoedlijst geplaatst. Deels is op deze locaties in 2022 al onderzoek uitgevoerd. Voor deze drie locaties is door de Rijksoverheid SPUK geld beschikbaar gesteld. Naar verwachting worden in 2023/2024 voor de locaties beschikkingen genomen. Het verlenen van beschikkingen is in 2022 door een aantal ingrijpende personele wisselingen in een verdere vertraging gekomen. Om dit zoveel mogelijk op te vangen, regelden we extra inhuur. De zorgen over de te krappe capaciteit op bodemtaken zijn ook in 2023 blijven bestaan. Dit heeft er bijvoorbeeld in geresulteerd dat adviezen met betrekking tot BRZO-bedrijven aan de DCMR forse vertraging hebben opgelopen. Er zijn echter wel goede stappen gezet op een prioritair dossier van een nieuw initiatief bij een BRZO-bedrijf. Pas met het invoeren van de Omgevingswet kunnen we de benodigde capaciteit goed bepalen.

Beschikkingen nemen we op in het kadaster. Door technische problemen bij het kadaster én bij de RUD lukte het niet om de het kadaster bij te werken en liep de achterstand op. We hebben in 2023 geïnterviewd hoe groot deze achterstand is. Inmiddels zijn de technische problemen opgelost en zijn er met de Provincie afspraken gemaakt over het zo snel mogelijk inlopen van de achterstanden. Dit is overigens een landelijk probleem.

Zeer Zorgwekkende Stoffen/PFAS

In 2021 benaderden we diverse bedrijven (die vallen onder het bevoegd gezag van provincie Zeeland) om informatie aan te leveren met betrekking tot het gebruik van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). De destijds verkregen informatie betrekken wij bij vergunningverlening en de taken voor toezicht en handhaving. De landelijke aanpak van ZZS vordert maar traag en wordt nog steeds gevolgd. Specifieke aandacht is er voor PFAS. De aanpak van PFAS wordt enerzijds programmatisch opgepakt en anderzijds zijn halverwege 2023 individuele bedrijven aangeschreven met de vraag of PFAS bij hen voortkomt. De respons is matig en in 2024 zijn vervolgstappen nodig om het beeld van PFAS bij en afkomstig van bedrijven completer te krijgen; aan een plan van aanpak hiervoor wordt gewerkt. Inmiddels zijn bij vier waterzuiveringsinstallaties de vergunningen op dit punt aangescherpt, en hebben 3 provinciale inrichtingen een stevige (onderzoeks)investering gedaan of gepland om PFAS uit afvalwater te verwijderen.

Om de algehele PFAS problematiek te bespreken en oplossingsrichtingen te verkrijgen (zeker bij bestaande reeds vergunde processen) is afstemming met en inzet van allerlei stakeholders vereist. Ook hiervoor zullen naar verwachting acties worden uitgezet.

Actualisering

In 2021 startten we met de programmatische aanpak van actualisering. Op basis van een risicoanalyse maakten we een planning om binnen vijf jaren geen bedrijfsdossier met een vergunning van ouder dan 10 jaar meer te hebben. Het uitgangspunt was dat 138 dossiers een actualisatietoets zouden ondergaan. Najaar 2022 kregen we steeds meer de indruk dat de Omgevingswet per 1 januari 2023 in werking zou treden waardoor wij gemeend hebben om destijds een extra inspanning te verrichten door de toetsing voor 2023 naar voren te halen en er 53 actualisatietoetsingen zijn gepland. In de loop van 2023 is door de omschakeling van Squit naar Rx.Mission een vertraging opgetreden in het project en de noodzakelijke (externe) inzet op lopende vergunningsdossiers. Desondanks zijn 7 actualiseringsbesluiten genomen, van 9 vergunningssituaties beoordeeld dat actualisering niet nodig is en voor 3 bedrijven is het actualiseringsproces on-hold gezet in verband met een lopende vergunningprocedure.

Voor 2024 staan 35 actualiseringstoetsingen gepland. Vanaf 1 januari 2024 zal de toetsing moeten worden uitgevoerd op basis van de wet- en regelgeving zoals vastgelegd in de Omgevingswet die centraal staat. Een toetsingsmethodiek zal daarbij opnieuw moeten worden (her)ontwikkeld om vervolgens via de reguliere werkwijze de actualisatietoetsingen af te handelen.

BRIKS

RUD Zeeland coördineert BRIKS taken vanuit het wettelijk uitgangspunt dat de Provincie het bevoegd gezag is wat betreft BRIKS-taken voor provinciale bedrijven en dat de Provincie de BRIKS-besluitvorming heeft gemandateerd aan de omgevingsdiensten. Om de provinciale BRIKS-taken te kunnen en mogen uitvoeren, moet worden voldaan aan de kwaliteitseisen VTH2.2. Daarom is er een samenwerkingsovereenkomst opgesteld tussen iedere gemeente, DCMR Milieudienst Rijnmond en RUD Zeeland. Daarmee is de specifieke kennis geborgd die nodig is voor de werkzaamheden ten behoeve van de BRIKS-taken.

Eind 2023 is op ambtelijk niveau een eindevaluatie opgesteld. Ambtelijk is het beeld dat de werkprocessen goed op elkaar aansluiten. Dit neemt echter niet weg dat er verbeterpunten zijn gesignaleerd waaraan gewerkt dient te worden. Het ligt nu in handen van de provincie wat er gaat gebeuren met deze evaluatie.

Geitenhouderijen

In 2023 zijn er 2 prioritaire dossiers ontstaan met betrekking tot geitenhouderijen. In beide gevallen is er veelvuldig overleg gepleegd op ambtelijk en bestuurlijk niveau met medewerkers van de RUD en de deelnemers. In 2024 zullen deze dossiers ook nog de nodige aandacht vragen.

2.3 PROGRAMMALIJN TOEZICHT EN HANDHAVING

De doelstelling van programmalijn Toezicht & Handhaving van RUD Zeeland is om tot een kwalitatief goede en eenduidige uitvoering van de overgedragen milieutaken in Zeeland te komen. We voeren adequaat toezicht uit op de wet- en regelgeving en treden waar nodig handhavend op volgens de Landelijke handhavingsstrategie (LHS).

Daarnaast werken we actief samen met de omliggende omgevingsdiensten en ketenpartners. We stemmen toezicht en handhaving af in de gebieden die provinciaal elkaar raken. We maken afspraken om toezicht en handhaving zo efficiënt en adequaat mogelijk vorm te geven. Dit houdt in dat we actief inzetten op integrale samenwerking om elkaars kennis en kunde te bundelen en onze taken uit te voeren. Deze samenwerking heeft geresulteerd in multidisciplinair gericht toezicht die succesvol zijn verlopen.

Het al jaren succesvolle verloop van rechtszaken heeft zich ook dit jaar herhaald in een 100% score. De succesvolle samenwerking tussen de inspecteur, juridisch medewerkers en leidinggevendenden is in deze randvoorwaardelijk. Daarom investeren we in een goede afstemming tussen de verschillende teams en volgen we bijscholing zoveel mogelijk gezamenlijk.

Onze BOA's worden ingezet voor strafrecht en ook de kennis en kunde van de BOA's draagt bij aan de succesvolle vervolging door het OM.

In het afgelopen jaar heeft RUD Zeeland steeds actiever geanticipeerd op de ondermijningsvraagstukken, met name bij georganiseerde, integrale ondermijning controles.

In 2023 hebben wij op basis van SPUK gelden een energieteam opgericht ten behoeve van controles. De energiecontroles leveren in de meeste gevallen overtredingen op. De eigenaren / bedrijven ervaren dit echter als een positief punt, omdat in de oplossingsrichting adviezen gegeven worden die direct tot besparing leidt, zowel in gebruik als financieel.

In 2023 zijn we gestart met een droneteam. Het is een noodzakelijke aanvulling ten behoeve van Toezicht & Handhaving die we in meerdere branches kunnen toepassen. Overtredingen die vanaf de grond niet waarneembaar zijn, worden nu ook zichtbaar. We zijn gestart met het middels drones in kaart brengen van de bedrijventerreinen en daarbij maken we gebruik van warmtebeeldcamera's om goed in beeld te brengen waar energiebesparende maatregelen doorgevoerd kunnen worden.

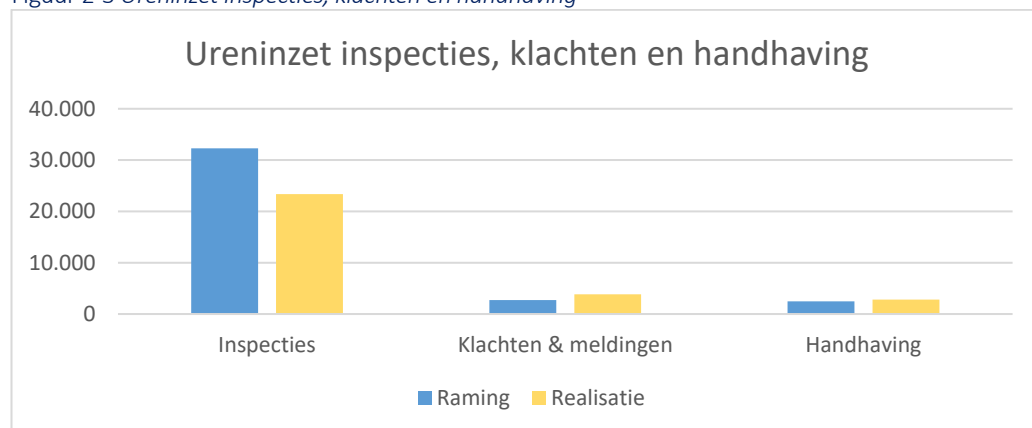
Bij controle van zwembadwater is geconstateerd dat bij herhaling de badgasten mogelijk gevaar liep. Door diepgaand administratief onderzoek is een handhavings- en strafrechtprocedure gestart. Een effect was dat het zwembad uit veiligheidsoverwegingen gesloten werd, om negatieve gevolgen voor de gezondheid van mensen te minimaliseren.

Meerdere malen heeft de afdeling succesvol toezicht gehouden op (geluidsoverlast bij) evenementen. Dit vraagt om specialistische kennis en materialen om gedurende het evenement continu het geluidsniveau te monitoren en zo nodig direct te schakelen met de organisatie. Onze expertise wordt niet alleen door deelnemers gevraagd, maar ook door de organisatoren zelf. De samenwerking tussen organisatoren en RUD Zeeland verloopt ook goed. Festivalorganisatoren werken actief mee aan de controles, mede in belang van toekomstige vergunningen.

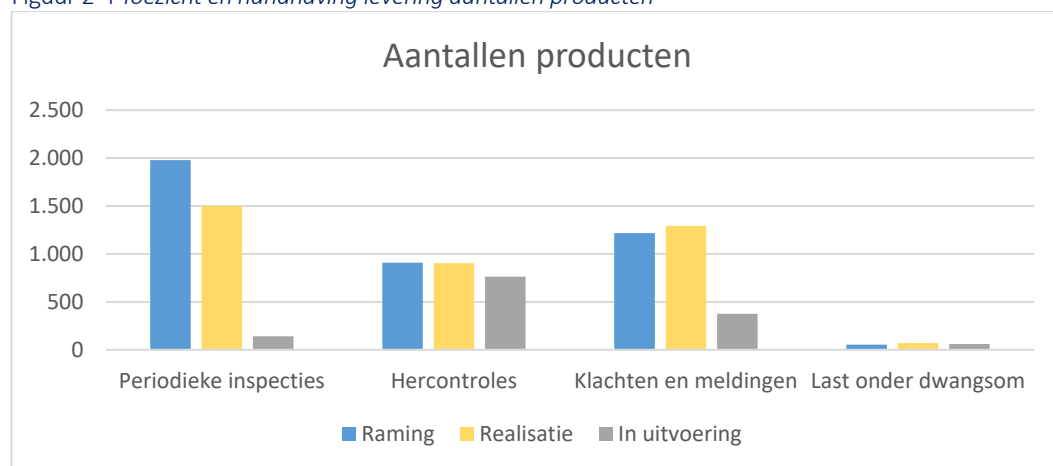
Binnen asbest zien we dat een aantal saneerders bij herhaling de grenzen van wet- en regelgeving opzoeken en zelfs over de grenzen heengaan. Deze worden bovengemiddeld gecontroleerd en dat vraagt meer tijd.

Wat hebben we gedaan?

Figuur 2-3 Ureninzet Inspecties, klachten en handhaving

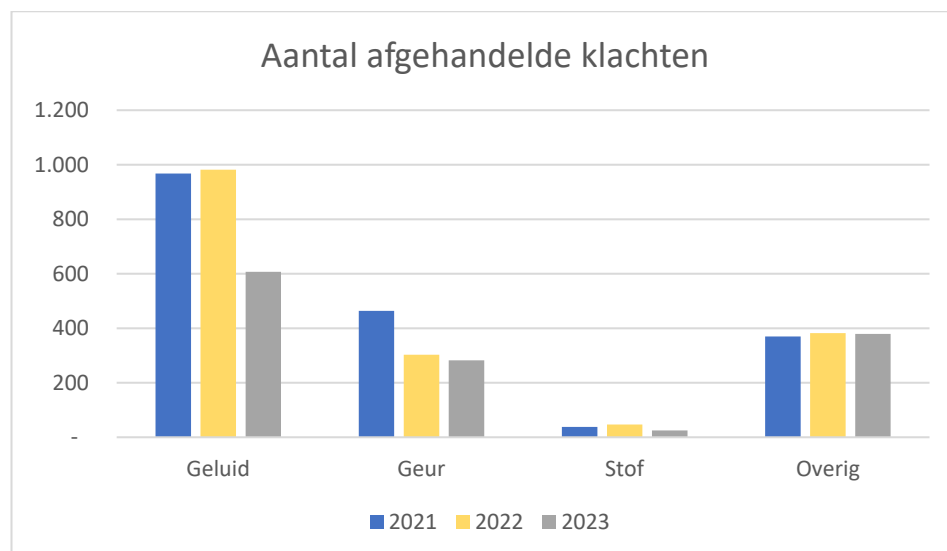

Figuur 2-4 Toezicht en handhaving levering aantallen producten

Figuur 2-5 Afgehandelde milieuklachten

In 2023 registreerde RUD Zeeland 1.293 milieuklachten.

Tabel 2-2

KPI's Toezicht en handhaving

2.4 OVERZICHT BATEN EN LASTEN PROGRAMMA MILIEU

Tabel 2-3

Programma Milieu (bedragen * € 1.000)	Begroting na wijziging	Gerealiseerd	Verschil	V / N
<u>Lasten</u>				
Personele lasten	8.294	7.731	-564	V
Reis- en verblijfkosten	392	234	-157	V
Inhuur personeel van derden	339	1.526	1.186	N
Overige directe kosten	163	165	2	N
Materiele budgetten	26	1.057	1.031	N
Totaal	9.214	10.713	1.499	N
<u>Baten</u>				
Overige inkomsten	-17	-149	-132	V
Materiele budgetten	-	-1.057	-1.057	V
Totaal	-17	-1.206	-1.189	V
Saldo	9.198	9.507	309	N

Een toelichting op de baten en lasten en een analyse van de resultaten staat in de paragraaf 6.2.1 Analyse Rekeningresultaat.

3 OVERZICHTEN

3.1 OVERHEAD

Tabel 3-1

Overhead 2023

Overhead (bedragen * € 1.000)	2023 Begroting na wijziging	2023 Gerealiseerd	2023 Verschil	V / N
<u>Lasten</u>				
Organisatie kosten incl. salarissen	4.195	4.402	206	N
Totaal	4.195	4.402	206	N
<u>Baten</u>				
Overige inkomsten	-633	-783	-151	V
Totaal	-633	-783	-151	V
Saldo	3.563	3.618	56	N

3.2 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Onder de algemene dekkingsmiddelen nemen we de bijdragen van de deelnemers op.

Tabel 3-2

Lasten en baten Algemene dekkingsmiddelen 2023

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2023 Begroting na wijziging	2023 Gerealiseerd	2023 verschil	V / N
<u>Lasten</u>				
Onvoorziene lasten	173	-	-173	V
Totaal lasten	173	-	-173	V
<u>Baten</u>				
Algemene dekkingsmiddelen	12.576	12.189	-387	N
BTW-compensatie Waterschap Scheldestromen	-31		31	V
Ottrekkingen algemene reserves	389	184	-205	N
Totaal baten	12.934	12.374	-560	N
<u>Saldo</u>				
Algemene dekkingsmiddelen	-12.576	-12.189	387	N
BTW-compensatie Waterschap Scheldestromen	31	-	-31	V
Algemene reserve	-389	-184	205	N
Onvoorziene lasten	173	-	-173	V
Totaal saldo	-12.761	-12.374	387	N

Onvoorzien

De directeur van RUD Zeeland mag beschikken over onvoorzien tot een bedrag van € 25.000 per besluit. In 2023 is het niet nodig geacht gebruik te maken van de post onvoorzien. Het uiteindelijke niet benutte bedrag is € 173.000.

4 PARAGRAFEN

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn zeven verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen te weten:

- lokale heffingen;
- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- grondbeleid.

Deze paragrafen zijn niet allemaal relevant voor RUD Zeeland. In deze jaarstukken zijn de volgende paragrafen opgenomen: Bedrijfsvoering, Financiering en Weerstandvermogen & Risicobeheersing.

4.1 BEDRIJFSVOERING

Bouwsteen Structuur

Landelijke ontwikkelingen

Na diverse onderzoeksrapporten, waaronder van commissie Van Aartsen in 2021, volgde vanaf juli 2022 het Interbestuurlijk Programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH). Het programma bestaat uit 6 pijlers. Pijler 1 betreft de robuuste omgevingsdienst en de normfinanciering. Om de huidige robuustheid van de omgevingsdiensten te bepalen zijn alle diensten verzocht zichzelf voor 1 oktober 2023 te toetsen aan landelijk geformuleerde KPI's en randvoorwaarden. RUD Zeeland heeft een werkgroep samengesteld voor het toetsen aan de robuustheidscriteria. De gemeenten leverden per regio een afgevaardigde, de provincie participeerde en uiteraard ook de RUD.

De toetsing is tijdig toegestuurd aan het ministerie van IenW en had als resultaat dat RUD Zeeland niet aan de normen voor robuustheid voldeed om als zelfstandige omgevingsdienst te functioneren. RUD Zeeland voldeed niet aan de gevraagde minimale omvang van het regionaal werkprogramma met bijbehorend aantal werknemers. Daarnaast beschikt RUD Zeeland niet over een innovatieagenda en vrij besteedbaar budget voor innovatie van 1% van de begroting. Het gevraagde weerstandsvermogen is onvoldoende, er dient een business-intelligence strategie opgesteld te worden en het opleidingsbudget dient aangevuld te worden tot minstens 3% van de loonsom.

Na de toetsing is dezelfde werkgroep aan de slag gegaan om een plan van aanpak te maken om wel aan de normen te gaan voldoen. Het plan van aanpak moet uiterlijk 1 april 2024 naar het ministerie van IenW gestuurd worden. Na de zienswijzeprocedure, die loopt van 1 april tot en met juli 2024, neemt het AB in september 2024 een definitief besluit over het plan van aanpak.

Bedrijfsvoering en huisvesting

De contracten met gemeente Terneuzen, voor de dienstverlening op de terreinen van de bedrijfsvoering en de huisvesting, waren geldig van 2014 tot en met 2023. De voorbereidingen voor het vervolg zijn al in 2019 gestart. De huisvestingsvisie is in 2020 gemaakt en in 2021 is een eerste verkenningstudie gedaan voor de huisvesting na afloop van het bestaande contract.

Parallel is in 2021 het rapport van de 'Verkenning naar de samenwerking tussen de gemeenschappelijke regelingen GGD, RUD en Veiligheidsregio van Zeeland' opgeleverd door Berenschot. Deze verkenning bevat een zeer breed spectrum. Naast samenwerking op inhoud is de samenwerking op bedrijfsvoering aan de orde. Tevens wordt er gesproken over de huisvesting.

In 2022 zijn we begonnen met de uitwerking van diverse thema's zoals het stroomlijnen van begrotings-, verantwoordings- en besluitvormingsprocessen en samenwerking met de GGD en VRZ op bedrijfsvoering en de

samenwerking op het gebied van de Omgevingswet. In de bestuursvergaderingen van december 2023 is hierover een terugkoppeling gegeven en aangegeven dat dit traject wordt geïntegreerd in de nieuwe (vervolg)opdracht.

In april 2022 gaven de algemeen besturen opdracht tot het uitvoeren van een verkenning naar draagvlak en aanvaardbaarheid van een gezamenlijke aanpak van de huisvestingsvraagstukken van GGD, RUD en VRZ én het geven van een advies over de aanpak hiervan. Voor deze verkenning zijn gesprekken gevoerd met diverse stakeholders (ambtelijk, directie en bestuurlijk) en de afzonderlijke algemeen besturen. Het rapport is na de zomer opgeleverd.

In september 2023 hebben de dagelijks besturen aan de directeuren de opdracht gegeven om:

- een gezamenlijke gebiedsverkenning voor huisvesting in Goes-West uit te voeren.
- een inhoudelijke samenwerkingsagenda (voor de toekomst van circa 5 jaar) én een agenda voor de gemeenschappelijke bedrijfsvoering(staken) op te stellen.
- de beschikbare ruimte in het pand van VRZ in Middelburg (Segeerssingel 10) in te richten als (tijdelijke) gemeenschappelijke ontmoetings-/werk-/overleg ruimte.

Om de organisaties te ondersteunen bij de uitvoering van deze opdrachten is een projectleider aangesteld. Hij heeft zich verdiept in wat er in het verleden is onderzocht en op papier is gezet aan visies, onderzoeken en besluiten. Deze documenten zijn opnieuw beoordeeld en geactualiseerd. De drie opdrachten dienen in april 2024 op hoofdlijnen gereed te zijn voor een eerste bespreking in de drie algemeen besturen. Voor de zomer van 2024 worden de gebiedsverkenning en de samenwerkingsagenda's definitief opgeleverd aan de algemeen besturen, waarbij een besluit wordt gevraagd.

Zowel nieuwe huisvesting als een nieuwe dienstverlening op de bedrijfsvoering vragen veel voorbereidingstijd. De samenloop van de verkenningen van samenwerking en de eindigheid van de bestaande contracten met gemeente Terneuzen stroken niet met elkaar. Eind 2022 is gemeente Terneuzen gevraagd om de beide contracten met twee jaar te verlengen tot eind 2025. Hiertoe zijn nieuwe contracten ondertekend. In 2023 zijn door de RUD zelfstandig stappen gezet om een aanbesteding van de bedrijfsvoering voor te bereiden. De uitkomst van de samenwerking met de GGD en VRZ is immers niet bekend. De dienstverlening hangt mogelijk samen met de huisvesting en zou zowel door een deelnemer van de RUD kunnen worden vervuld, maar indien die mogelijkheid er niet blijkt te zijn, is het inkopen van een commerciële partij ook mogelijk. Gedurende de verkenning naar gezamenlijke huisvesting heeft de voorbereiding voor de opvolging van de contracten met Terneuzen een iets lagere prioriteit.

Privacywetgeving

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die rechtstreeks van toepassing is op onze werkzaamheden op het gebied van privacy. De Functionaris Gegevensbescherming houdt onafhankelijk toezicht op het naleven van de regels. Gedurende het jaar zijn diverse werkzaamheden uitgevoerd om deze wetgeving nog beter in de organisatie in te bedden. Denk daarbij aan het opstellen van verwerkingsregisters en het uitvoeren van een nulmeting. Alle medewerkers hebben allemaal een voorlichting AVG gekregen. Het bewust omgaan met persoonsgegevens is en blijft echter een aandachtspunt. In de interne nieuwsbrief is hier ook weer opnieuw aandacht aan besteed.

Wet Open Overheid en publiceren

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden en vervangt de Wet openbaarheid bestuur (Wob). Grofweg bestaat deze nieuwe wet uit twee onderdelen, de passieve en actieve openbaarmaking. Passief wil zeggen dat er op verzoek informatie door ons moet worden geleverd, actief houdt in dat we zelf informatie openbaar moeten maken. Beide onderdelen vergen nadere uitwerking en aanscherping van al bestaande processen, of er moet een nieuw proces voor opgesteld worden. Om dit alles goed uit te werken is een werkgroep opgericht met medewerkers van de drie afdelingen. Immers, de Woo houdt zich niet aan een specifieke afdeling.

Met het nieuwe e-mailadres woo@rud-zeeland.nl wordt alle communicatie hieromtrent zoveel mogelijk gestroomlijnd. Nog steeds zien we een toename van steeds omvangrijkere en complexere Woo-verzoeken. In het plan van aanpak Robuuste RUD is op basis van een schatting opgenomen om 2 fte aan te nemen ten behoeve van de Woo. Om de bewustwording over de Woo verder te vergroten is in de interne nieuwsbrief ook aandacht geschonken aan de Woo.

Bouwsteen Cultuur

Kwaliteitscriteria 2.2

Tweemaal per jaar worden we door Libereaux zowel als organisatie als individuele medewerker getoetst of we voldoen aan de kwaliteitscriteria. Tot 1 januari 2024 zijn dit de KC2.2, hierna zijn dit de KC2.3. Deze laatste versie is aangepast aan de Omgevingswet en kent als suggestie diverse rolbeschrijvingen en bijbehorende competenties, de zogenaamde softskills.

In december 2023 zijn totaal 65 VTH-medewerkers volledig getoetst aan de KC 2.2. Ten opzichte van 2022 zijn we duidelijk gegroeid op het gebied van Energie & Duurzaamheid. Voor een tweetal deskundigheidsgebieden worden momenteel diverse medewerkers opgeleid. We voldoen aan de kwaliteitscriteria.

Daarnaast is in 2023 gestart met de bovengenoemde softskills. Hiervoor is een project opgestart wat uiteindelijk in de loop van 2024 een Strategisch Ontwikkel Plan zal opleveren.

ISO 9001 certificaat kwaliteitsmanagementsysteem

In 2023 stond een hercertificering voor ons ISO9001 certificaat op de planning. Alle processen binnen de scope moeten eenmaal per 3 jaar worden ge-audit. Bij een positieve uitkomst van de audit wordt het certificaat voor 3 jaar verlengd. Onze interne audit laten we jaarlijks in mei uitvoeren zodat er nog voldoende tijd over is om eventueel benodigde acties af te ronden voor de externe audit plaatsvindt. Deze externe audit vindt meestal in oktober plaats. Bij de externe audit van 2023 zijn enkele minor tekortkomingen geconstateerd. Hier is een plan van aanpak voor opgesteld. Dit plan van aanpak is door de certificerende instelling akkoord bevonden, waarna het ISO certificaat weer voor 3 jaar verlengd is. Wel zal bij de komende audits worden toegezien op het daadwerkelijk uitvoeren van het plan van aanpak.

Website

Met een jaargemiddelde van ongeveer 10 bezoekers per dag, wordt onze website redelijk bezocht. De meest weergegeven pagina is de hoofdpagina, gevolgd door Vacatures en Werken bij RUD Zeeland. Opvallend is verder dat het meest gebruikte apparaat om ons te bezoeken een mobiele telefoon is. Met het aannemen van een eigen communicatiemedewerker heeft de website een positieve impuls gekregen. Regelmatig wordt er nieuwe content geplaatst en spelen we in op de landelijke en regionale ontwikkelingen. Voor het 10-jarig bestaan van RUD Zeeland is een aparte pagina aangemaakt.

Met de inzet van huidige middelen proberen we zo goed als mogelijk digitaal toegankelijk te zijn. De status van onze digitale toegankelijkheid is B, wat wil zeggen dat we gedeeltelijk voldoen.

In augustus heeft de Veiligheidsregio Zeeland naar aanleiding van een brand nabij Antwerpen, direct een banner op onze website geplaatst. Op deze banner wordt dan voor meer informatie verwezen naar Zeelandveilig.nl. Op deze wijze wordt een uniforme berichtgeving naar verontruste burgers bereikt. De VRZ kan dit 24/7 bij ons doen om zo de burgers van dienst te zijn.

Onderzoek naar bereikbaarheid

Medio 2023 is er door een externe partij een maand lang onderzoek uitgevoerd naar onze bereikbaarheid. Zowel de telefonische bereikbaarheid als onze bereikbaarheid per e-mail. Daarbij is niet alleen gekeken naar de

kwantiteit, maar ook de kwaliteit van de gesprekken. Oftewel, neemt men op en zo ja hoe snel? Maar ook of de beller goed te woord wordt gestaan. Uit het rapport blijkt dat er onder andere verbeterpunten zijn op gebied van terugbellen, doorverbinden en ontvangstbevestigingen. Voor de verbeterpunten is een plan van aanpak opgesteld waarmee onze bereikbaarheid verhoogd zal worden. Het callcenter is hierbij ook meegenomen.

Integriteit

In 2023 is op de Dag van de Integriteit een bijeenkomst voor het gehele personeel georganiseerd met als doel bewustwording op het gebied van integriteit. Die dag is gelijk gebruikt om ten overstaan van de voorzitter de eed of belofte af te laten leggen. Deze actie was vanwege corona de voorgaande jaren niet georganiseerd. Nieuwe medewerkers worden kort na binnenkomst als onderdeel van de introductie gevraagd om de eed of belofte af te leggen. Er heeft in 2023 een wisseling plaatsgevonden op het gebied van de vertrouwenspersoon. De Arbo-Unie had in Zuidwest Nederland geen capaciteit meer beschikbaar. We zijn weer een contract aangegaan met Middelhuis & de Wit. Zij verzorgen nu voor de RUD de vertrouwenspersoon integriteit en ongewenste omgangsvormen en ook ondersteunen ze op het terrein van bedrijfsmaatschappelijk werk. Uit de jaarrapportage van de vertrouwenspersoon blijkt dat er 5 meldingen zijn geweest.

Netwerken

De rollen regisseur en relatiebeheer zijn vormgegeven en dragen goed bij aan de onderlinge professionele samenwerking met de provincie. De korte lijnen en duidelijke afspraken hebben grote toegevoegde waarde. We hebben samen met de provincie een netwerkbijeenkomst gehad om elkaar beter te leren kennen.

Risico-inventarisatie & Evaluatie (RI&E)

Eind 2023 is een bedrijfsbrede RI&E aan het MT en OR voorgelegd. Deze zal in 2024 worden vastgesteld en de acties die vloeien uit de RI&E worden volgens de planning uit het Plan van Aanpak uitgevoerd.

Bouwsteen Mensen

Instroom / uitstroom / doorstroom

In 2023 hebben we van tien medewerkers afscheid genomen. Dit waren voor de helft mensen die hun carrière elders voortzetten en de andere helft ging met pensioen. Elf collega's zijn op interne vacatures doorgestroomd. We hebben vijftien nieuwe collega's mogen verwelkomen. Voor de nieuwe medewerkers en doorstromers kennen allen een inwerk- en opleidingsperiode. Deze personeelsmutaties gedurende 2023 gingen ten kosten van de beschikbare capaciteit.

Werving en selectie

In de huidige arbeidsmarkt is het een uitdaging om gekwalificeerde nieuwe medewerkers te vinden. Goede mond op mond reclame van vooral recent ingestroomde collega's leidde tot meerdere goede kandidaten. In 2023 zetten we daarnaast verschillende middelen in voor goede werving en selectie. Zo publiceerden we de vacatures op meerdere platforms voor een optimale zichtbaarheid. Ook gebruikten we functiebenamingen 'aankomende milieu professional' en 'startende inspecteur'. Voor deze functies hebben we de instroomvereisten verlaagd. Een heel mooie ontwikkeling is dat in de loop van 2023 steeds meer mensen door middel van een open sollicitatie hun interesse in het werken voor de RUD laten blijken. We kijken steeds meer hoe een sollicitant in onze organisatie past en welk opleidingstraject daarbij aansluit.

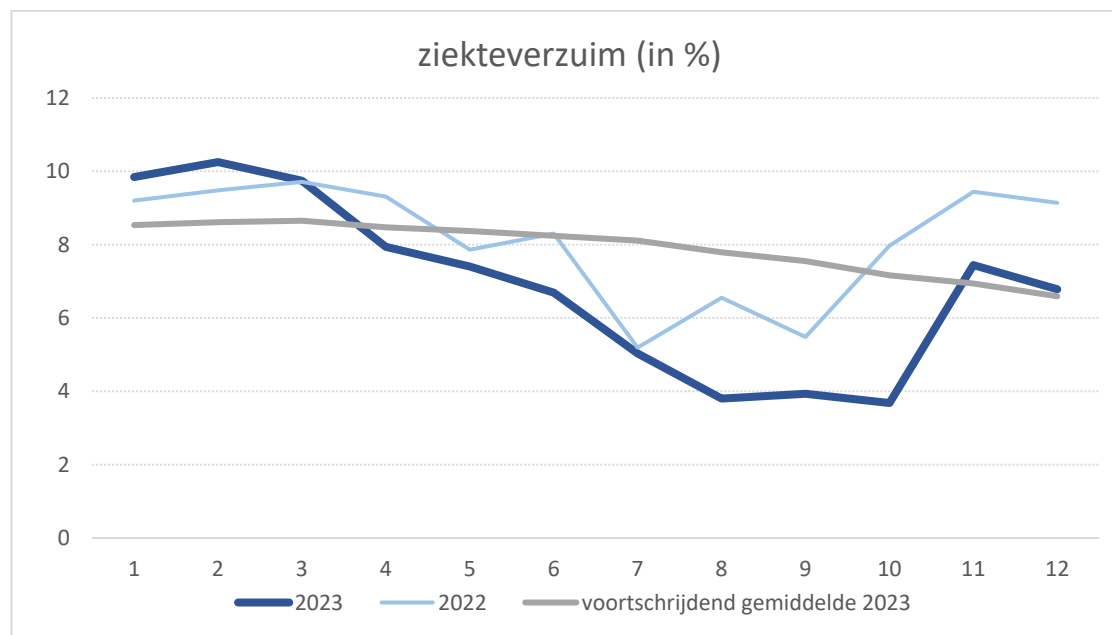
We zien dat deze aanpak goed aansluit bij de huidige arbeidsmarkt. Het levert meer kandidaten op per vacature. Tegelijkertijd zien we dat deze aanpak meer vraagt van het inwerktraject. Het duurt bijvoorbeeld langer voordat een medewerker geheel zelfstandig aan het werk kan. Dit vraagt van onze organisatie maatwerk en flexibiliteit.

Tot slot ervaren we in 2023 dat voldoende bezetting bij (financiële) staffuncties cruciaal is. We deden daarom ook een concreet voorstel om ook in de toekomst voor voldoende bezetting te zorgen. In 2024 geven we hier verder uitvoering aan.

Verzuim

Het ziekteverzuim is in 2023 gestaag gedaald. Deze daling is het totaal voor de gehele organisatie. Per afdeling zitten er nuances. De daling is ontstaan door meerdere factoren. Mensen hebben zich minder vaak ziek gemeld; er was veel aandacht bij ziekmeldingen en een aantal langdurig zieken zijn hersteld of uitgestroomd. De uitdaging is nu om deze dalende lijn vast te houden.

Grafiek 8 Ziekteverzuim

Bouwsteen Middelen

SPUK

RUD Zeeland heeft in 2023 gebruik gemaakt van 2 Specifieke Uitkeringen (SPUK): SPUK Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht (THE) en SPUK Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP-VTH). Met de SPUK THE middelen is een start gemaakt met het uitvoeren van energiecontroles bij bedrijven. Het is een vereiste om uit SPUK THE minstens één fte aan personeel in dienst te nemen die energiewerkzaamheden uitvoert. Dit nieuwe personeelslid en vier collega's uit regulier toezicht zijn verder opgeleid om uitvoering te geven aan de energiewerkzaamheden. Van het totale budget voor SPUK THE van €575.000 in 2023 is ongeveer €330.000 gerealiseerd. Het overige budget kan in de komende jaren ingezet worden. Grootste reden voor het niet volledig realiseren van het SPUK THE budget betreft opstarten van de energiewerkzaamheden en ziekteverlof. De verwachting is dat dit gedurende de looptijd van de gehele SPUK regeling (2022 t/m 2026) bij zal trekken.

SPUK IBP-VTH kent een looptijd van 2023 tot en met 2024. Het totale budget bedraagt €375.000. In 2023 is circa 2/3 hiervan gerealiseerd. Activiteiten die bekostigd zijn uit SPUK IBP zijn met name scholing- en opleidingskosten om te voldoen aan de kwaliteitscriteria (€153.121), kosten voor aanleveren van data aan het IBP (€45.000, voor o.a. invullen van het toetsingskader van een robuuste RUD en het opstellen van bijbehorend plan van aanpak) en kosten voor visitaties bij omgevingsdiensten (€11.000). De verwachting is dat de rest van het budget in 2024 volledig besteed wordt.

Overgang VTH-applicatie

In 2023 was het eindelijk zover dat het VTH-zaaksysteem Squit XO werd vervangen door de nieuwste versie van dezelfde leverancier namelijk Rx.Mission. Onze dienstverlener op dit terrein is gemeente Terneuzen. Zij hebben het gehele project geleid. De overgang heeft veel voeten in aarde gehad. De inrichting moest voor een deel nog onder de WABO-wetgeving kunnen werken, terwijl ook de voorbereiding voor de aanstaande Omgevingswet meegenomen moest worden.

Alle gegevens zijn geconverteerd naar het nieuwe systeem. De koppelingen met ons tijdschrijfsysteem TimeTell en het rapportagesysteem heeft veel extra werk gekost. Het automatisme dat gestarte zaken direct beschikbaar waren om de uren op te verantwoorden kwam veel later op gang dan gewenst. Als gevolg hiervan zijn ruim 3.500 uren volgens de generieke verdeelsleutel toegerekend aan onze deelnemers.

Daar waar koppelingen wel werkten, moesten de rapportages, tegen de verwachtingen en afspraken met onze dienstverlener in, opnieuw gebouwd worden. Hiervoor hebben we een stevig beroep moeten doen op de externe partij. Binnen onze gelederen hebben we slechts zeer beperkte capaciteit en kennis om rapportages te bouwen. Betrouwbaarheid van de gegevens in de rapportages is de eerste vereiste om verdere conclusies te trekken of verantwoordingen af te leggen. Tot het einde van het jaar heeft het veel gevraagd van de organisatie en medewerkers. We zijn er gezamenlijk in geslaagd om tijdig betrouwbare cijfers en rapportages te genereren.

Migratie zaaksysteem IZIS

Bij de overgang naar de nieuwe VTH-applicatie is er een scheiding gemaakt tussen VTH-zaken en bedrijfsvoeringszaken. Deze zaken stonden allemaal in IZIS. De VTH-zaken zijn gesplitst in zaken voor gemeente Terneuzen en zaken voor de RUD. Deze laatste zijn overgezet naar Rx.Mission. Voor de bedrijfsvoeringszaken is Rx.Enterprise beschikbaar gesteld door de gemeente Terneuzen. De inrichting van Rx.Mission had de hoogste prioriteit mede doordat dit voor de komst van de Omgevingswet volledig operationeel moest zijn om de continuïteit van de werkzaamheden te borgen.

Veel bedrijfsvoeringszaken en daarbij horende documenten stonden in IZIS. Daarnaast is Sharepoint een plaats geworden waar veel documenten zijn opgeslagen. Daar is echter geen goed informatiebeheer op mogelijk. Het terugvinden van de juiste, actuele documenten was een nog op te pakken project. Hiervoor is in 2023 een plan van aanpak gemaakt. Zorgvuldigheid begint in deze met een goede voorbereiding en de inrichting van het systeem. Met de daadwerkelijke implementatie en uitrol verwachten we heel 2024 bezig te zijn.

Archivering

Bij de overgang van Squit XO/IZIS naar Rx.Mission en Rx.Enterprise kwam ook de vraag aan de orde hoe om te gaan met de afgewerkte dossiers. Dit onderwerp is onderdeel van een breder geheel over informatiebeheer. Een werkgroep vanuit de deelnemers, waarbij ook het Zeeuws Archief is aangehaakt, is samen met de RUD al langere tijd bezig om hier een eenduidig proces voor op te tuigen. De voorstellen worden in 2024 verwacht. Het Zeeuws Archief heeft in 2023 de optie om gebruik te gaan maken van het e-depot reeds geoffreerd.

ICT

Zoals hiervoor aangegeven heeft de overgang van Squit XO naar Rx.Mission voor verstoring gezorgd. De apparatuur en de verbindingen blijven veel aandacht vragen. In het eerste kwartaal is op verzoek van Provincie Zeeland een test gedaan over de beveiliging van onze digitale systemen. Aangezien deze dienstverlening door gemeente Terneuzen wordt verzorgd is dit onderzoek voornamelijk daar uitgevoerd. Deze meting heeft ervoor gezorgd dat we een aantal maatregelen hebben genomen om de veiligheid te verhogen. In nauwe samenwerking met de CISO van gemeente Terneuzen is de tweefactorauthenticatie uitgebreid en zijn er meerdere bewustwordingsactiviteiten opgestart.

Bouwsteen Resultaten

Klachtenverordening

Hoewel elke klacht er een teveel is, hebben we in 2023 slechts maar een drietal klachten ontvangen. Dit betrof een klacht over een inspecteur bij een bedrijfscontrole. Zowel de klager als de medewerker zijn gehoord, waarna de klacht ingetrokken is.

Daarnaast hebben in de loop van het jaar een tweetal klagers hun beklag gedaan over het callcenter. Met deze klagers is contact opgenomen en zijn de klachten besproken. Daarnaast is het callcenter ingelicht over deze klachten en besproken hoe deze klachten in de toekomst voorkomen kunnen worden.

4.2 FINANCIERING

Algemeen

De Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) kent als belangrijkste uitgangspunten het bevorderen van een solide financieringswijze met als doel het voorkomen van grote fluctuaties in de rentelasten, het bevorderen van de transparantie, het bevorderen van de kredietwaardigheid en het beheersen van de renterisico's. Het beheersen van de risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet, de renterisiconorm, het afsluiten van geldleningen en het uitzetten van gelden. Daarnaast bestaat de verplichting om een treasurystatuut op te stellen. In deze paragraaf geven we de ontwikkelingen aan met betrekking tot onder andere de kasgeldlimiet en de ontwikkeling wat betreft de renterisiconorm.

Treasurystatuut

In 2016 stelden we een treasurystatuut op en dit is in 2023 nog steeds actueel.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet stelden we in de wet FIDO een norm op voor het maximumbedrag waarop overheidsinstanties haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Het doel hiervan is om renterisico's op korte termijn te beperken. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van stortingen in de reserves. Voor 2023 bedraagt de kasgeldlimiet € 1,2 miljoen.

In 2023 overschreden we de kasgeldlimiet niet.

Renterisico

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering van leningen te beheersen. De renterisiconorm is vastgelegd in de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden en houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossing en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm speelt bij RUD Zeeland niet omdat RUD Zeeland geen geldleningen heeft.

Schatkistbankieren

Alle decentrale overheden, dus ook RUD Zeeland, moeten banktegoeden aanhouden bij het Ministerie van Financiën (schatkist), met uitzondering van een drempelbedrag. Het is niet meer toegestaan om beleggingen en deposito's zelfstandig aan te gaan. Het drempelbedrag is in 2022 verhoogd van 0,75% naar 2%. In 2023 hield RUD Zeeland het positieve saldo op haar bankrekeningen, boven het drempelbedrag (€ 1.000.000), aan bij het ministerie van Financiën.

Koers- en valutarisicobeheer

Wij gingen geen belangrijke c.q. omvangrijke financiële transacties in vreemde valuta aan. Daarmee zijn er geen koers- en valutarisico's.

Relatiebeheer

We sloten een rekening-courant overeenkomst af bij de BNG-bank waarbij RUD Zeeland tot een bedrag van € 0,8 miljoen een roodstandfaciliteit heeft. In 2023 maakten we daar geen gebruik van.

4.3 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Organisaties willen doelen bereiken. Er bestaan altijd risico's die de realisatie van doelstellingen in de weg kunnen staan. RUD Zeeland wil risico's, kansen en onzekerheden tijdig onderkennen en deze risico's optimaal beheersen.

Op organisatieniveau is per risico de gevolgklasse gerelateerd aan de kansklasse. Zo ontstaat de risicoscore. De risicoscore is bepalend voor de aandacht die een specifiek risico krijgt van het management en het bestuur. De risicoscore (op organisatieniveau) op basis van de geactualiseerde risico-inventarisatie ziet er als volgt uit:

Kansklasse			< 10%	10 - 30%	30 - 50%	50 - 70%	> 70%
Risicoklasse			laag	gemiddeld laag	gemiddeld	gemiddeld hoog	hoog
5	groter dan 50.000	hoog				3.	1.
4	tussen 40.000 en 50.000	gemiddeld hoog					
3	tussen 30.000 en 40.000	gemiddeld					
2	tussen 15.000 en 30.000	gemiddeld laag			4.		
1	tussen 5.000 en 15.000	laag	5.			6.	

Tabel 4-1

Geïdentificeerde risico's en doorrekening (bedragen in €) per 31-12-2023

Omschrijving risico	Score	2024	2025	2026	2027
1. Onbalans in taken		845.000	875.000	906.000	938.000
2. Onevenwichtig personeelsbestand en krapte arbeidsmarkt	n.v.t.	0	0	0	0
3. Implementatie Omgevingswet (incl aanpassing begrotingssystematiek)		300.000	311.000	322.000	333.000
4. Uitbestede taken (beperkte kwaliteitscriteria)		20.000	21.000	22.000	23.000
5. Onveilige werkomstandigheden THV uitvoering		10.000	10.000	11.000	11.000
6. Inrichting van de huisvesting is niet optimaal		15.000	15.000	0	0
Totaal benodigde weerstandscapaciteit		1.190.000	1.232.000	1.261.000	1.305.000

Toelichting en ontwikkelingen

We actualiseerden de bedragen van eerder opgenomen risico's. Gezien het besluit om met ingang van 2024 een begrotingswijziging door te voeren, waarbij 6 fte extra formatie voor strategisch werven is toegevoegd, is het risico

(nr. 2) van een onevenwichtig personeelsbestand en krapte op de arbeidsmarkt vervallen. Daarnaast zijn de bedragen vanaf 2025 jaarlijks met een index verhoogd, gelijk aan de indexering van de begroting 2025.

Een niet eerder opgenomen en gekwantificeerd risico betreft de mogelijke herwaardering van functies in verband met een collectief ingediend verzoek naar de huidige indeling en waardering. Voor het opvangen van de financiële impact over 2023 en eerder is een voorziening opgenomen ten laste van 2023. Indien de herwaardering een feit wordt zal voor de financiële impact vanaf 2024 een begrotingswijziging voor 2024 en verder worden opgesteld.

Opgetreden risico's 2023

Risico 1 en 2: Onbalans in taken en onevenwichtig personeelsbestand en krapte op de arbeidsmarkt:

Het is een blijvend risico dat we capaciteit moeten inzetten op taken waarvoor op voorhand geen capaciteit beschikbaar is. In 2023 realiseerden we niet alle geplande uren. Het risico blijft na 2023 voortbestaan. Het landelijke interbestuurlijk project VTH is aanleiding geweest voor het opstellen van een plan van aanpak om te komen tot een robuuste RUD. In de uitwerking daar zijn deze risico's ook onderkend, waardoor de onbalans in taken en capaciteit teruggebracht kan worden. Besluitvorming hierover dient nog afgewacht te worden. Door onze financieringssystematiek kon een medewerker pas na uitdiensttreding worden vervangen. In vrijwel alle gevallen dient de nieuwe medewerker te worden opgeleid en/of ingewerkt, waardoor er verlies aan productiviteit is. Het voorstel om structureel budget beschikbaar te stellen, zodat tijdig capaciteit kan worden aangetrokken en opgeleid en dit risico kan worden gemitigeerd, is gehonoreerd met ingang van 2024. Dit risico is daarom bijgesteld. Actueel risico (2024 e.v.): € 845.000

Risico 3: Implementatie Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet is met ingang van 1 januari 2024 een feit. De invoering van alle wijzigingen kosten tijd en leidt tot oponthoud in de verwerking van aanvragen. Ook heeft de implementatie van de nieuwe wet gevolgen voor de financieringssystematiek. Via het project Omgevingswet besteden we aandacht aan deze risico's. Actueel risico (2024 e.v.): € 300.000

Risico 4: Uitbestede taken PIOFACH (beperkte kwaliteitscriteria)

Alle taken op het gebied van PIOFACH (Personeel & Organisatie, ICT, Financiën en Communicatie) zijn uitbesteed bij een deelnemer waarbij de dienstverleningsovereenkomst in beperkte mate kwaliteitscriteria bevat. Dit risico is ongewijzigd en het risico zal vermoedelijk nog de gehele contractduur (1 januari 2026) voortbestaan. Er is sprake van mogelijke verlenging van het contract tot 1 januari 2026. Het vervolg van de PIOFACH is nog niet te bepalen. Actueel risico (2024 e.v.): € 20.000

Risico 5: Optimalisatie werkomstandigheden toezicht- en handhavingssuitvoering

De Risico-inventarisatie & Evaluatie (RI&E) heeft een rapport opgeleverd, het plan van aanpak is opgesteld. De focus ligt op het doorlopend optimaliseren van de werkomstandigheden en de RI&E en bijbehorende plan van aanpak is daar een belangrijk middel voor. De acties voortvloeiend uit het plan van aanpak worden in 2024 e.v. uitgevoerd c.q. geïmplementeerd. In 2023 zijn geen meldingen over onveilige werkomstandigheden ontvangen. Actueel risico (2024 e.v.): € 10.000

Risico 6: Inrichting van de huisvesting niet optimaal

Hybride werken, de combinatie van thuiswerken en werken op locatie is verder toegenomen. Fysiek en virtueel ontmoeten en overleggen vinden gecombineerd plaats. Onze huisvestingsstrategie pasten we op dit onderdeel al aan. Een plan van aanpak voor hybride werken inclusief de beoordeling van de risico's nemen we mee in de verdere uitwerking. Voor de korte termijn voorzien we risico's op het gebied van kantoor- en thuiswerkfaciliteiten. Actueel risico (2024 e.v.): € 15.000

Tabel 4-2

Weerstandscapaciteit van RUD Zeeland (bedragen in €) per 31-12-2023

(in EUR, afgerond op duizendtallen)	2024	2025	2026	2027
Totaal benodigde weerstandscapaciteit:	1.190.000	1.232.000	1.261.000	1.305.000
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit:	1.066.000	1.070.000	1.074.000	1.077.000
<u>Incidenteel</u> beschikbare weerstandscapaciteit:	892.000	892.000	892.000	892.000
Algemene reserve	718.000	718.000	718.000	718.000
Bestemmingsreserve	174.000	174.000	174.000	174.000
<u>Structureel</u> beschikbare weerstandscapaciteit:	174.000	178.000	182.000	185.000
Onvoorzien	174.000	178.000	182.000	185.000
Aanvullende bijdragen deelnemers	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Ratio weerstandscapaciteit:				
- enkelvoudig ultimo jaar	0,90	0,87	0,85	0,83
- cumulatief ultimo 2024 tot en met 2027	0,32			

Het weerstandsvermogen, zijnde de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde capaciteit, geeft de mate aan waarin financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

De totale beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt ultimo 2023 € 1.469.000 (algemene reserves, bestemmingsreserve en onvoorzien), waarvan € 403.000 volgens de begroting in 2024 wordt aangewend ter dekking van kosten van strategisch adviseurs/communicatieadviseur. Na correctie is het beschikbare weerstandsvermogen € 1.066.000 en bedraagt de ratio voor 2024 0,90. Hierbij is het negatieve resultaat over 2023 buiten beschouwing gelaten. Wordt dit resultaat ten laste van de reserve gebracht dan daalt de algemene reserve naar nagenoeg € 0 en daalt de ratio naar 0,29.

RUD Zeeland heeft als doel een ratio weerstandsvermogen te hebben in de categorie 'voldoende' dus tussen 1,0 en 1,4. In deze categorie is er een verantwoorde balans tussen enerzijds de aanwezige risico's en anderzijds de financiële buffer om deze risico's op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de organisatiedoelstellingen. De richtlijn van de VZG staat een reservepositie toe van maximaal 5% van de totale baten. Dat is ongeveer gelijk aan de huidige stand van algemene reserve. Daarmee wordt de gewenste ratio van minimaal 1 momenteel niet gehaald.

De verwachting is dat het risico van onbalans in taken door de uitvoering van het plan van aanpak robuuste RUD tot het verleden behoort. In dat geval vervalt een groot deel van de totaal benodigde weerstandscapaciteit en zal, indien er geen nieuwe risico's ontstaan, de ratio weerstandsvermogen op een getal boven de 1,4 uitkomen.

Kengetallen

In de BBV staat een voorschrift om een aantal specifieke kengetallen (inzake solvabiliteit, schuldquote, grondexploitatie, belastingcapaciteit en structurele exploitatieruimte) op te nemen in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing met een beoordeling van deze kengetallen. RUD Zeeland begroot geen rentelasten of aflossingen. Er is ook geen sprake van grond in exploitatie of inkomsten uit belastingheffing. De structurele lasten zijn in evenwicht met de structurele baten. Alleen het kengetal voor solvabiliteit is dus op RUD Zeeland van toepassing.

Solvabiliteit: dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin RUD Zeeland in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het kengetal is het eigen vermogen gedeeld door het balanstotaal. In de jaarrekening 2023 bedraagt de solvabiliteit 31% als het negatieve resultaat 2023 wordt verwerkt conform het voorstel resultaatbestemming.

Indien met dit voorstel wordt ingestemd, wordt het negatieve resultaat verrekend met de deelnemers en komt dit niet ten laste van de algemene reserve. Als het negatieve resultaat wel ten laste van de algemene reserve komt, daalt de solvabiliteit naar 13%.

Vanaf 2024 is de begrote solvabiliteit berekend op basis van de geactualiseerde balans uit de jaarrekening 2023, het voorstel resultaatbestemming 2023 en de begroting vanaf 2024. Daarbij leidt de in 2024 begrote onttrekking van € 403.000 tot een daling van de solvabiliteit naar 22%. Als het negatieve resultaat 2023 ook ten laste van de algemene reserve komt, daalt de solvabiliteit in 2024 naar 3%.

Tabel 4-3

Solvabiliteit

Omschrijving	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Solvabiliteit	31%	22%	22%	22%	22%

5 VERANTWOORDING BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Tot en met boekjaar 2022 geeft de externe accountant een specifieke rechtmatigheidsverklaring af en rapporteert daarover aan het Algemeen Bestuur. Vanaf het verslagjaar 2023 is het dagelijks bestuur verplicht om een financiële rechtmatigheidsverklaring opnemen in de jaarrekening.

Hierbij legt het dagelijks bestuur verantwoording af aan het algemeen bestuur over de naleving van de regels die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen bij de RUD Zeeland.

Om het mogelijk maken dat het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsverklaring kan afgeven is in de vergadering van het algemeen bestuur van 1 maart 2021 de nota rechtmatigheid vastgesteld. In deze nota is uiteengezet wat het afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording inhoudt en welke verantwoordings- en rapportagegrenzen gehanteerd worden.

Ten behoeve van de uitvoering van de accountantscontrole over 2023 én het verstrekken van de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur zijn een controleprotocol 2023, een normenkader 2023 en een intern controleplan 2023 vastgesteld.

Het algemeen bestuur stelde het controleprotocol en het normenkader 2023 vast op 04 december 2023 en het dagelijks bestuur stelde het intern controleplan 2023 vast op 13 november 2023.

Goedkeuringstolerantie en rapportagetolerantie 2023

De goedkeuringstolerantie over boekjaar 2023 is 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 453.480.

De rapportagetolerantie voor fouten of onzekerheden is € 25.000.

Wet- en regelgeving

In november 2023 gaf de Commissie BBV een nieuwe interpretatie aan het begrip 'begrotingsrechtmatigheid': Begrotingsonrechtmatigheden: Hiervan is sprake als het College van B&W bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door de gemeenteraad vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt (1), toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves die niet door de gemeenteraad zijn vastgesteld (2) en als bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast

Belangrijkste aanpassing is dat bij niet-tijdige melding en aanpassing van de begroting altijd sprake is van onrechtmatigheid.

Conclusie rechtmatigheid 2023

Met de jaarrekening 2023 meldt het dagelijks bestuur alle relevante over- en onderschrijdingen aan het algemene bestuur. Deze over- en onderschrijdingen passen binnen de beleidslijnen en afspraken met het algemeen bestuur. Een lastenoverschrijding is volgens de regelgeving echter altijd onrechtmatig. Om die reden is in de rechtmatigheidsverantwoording 2023 sprake van acceptabele lastenoverschrijdingen.

Formeel betekent het echter dat, alleen om deze reden, de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Overzicht geconstateerde fouten en onduidelijkheden

Het dagelijks bestuur heeft in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording geen geconstateerde fouten en onduidelijkheden te melden.

6 JAARREKENING 2023

In dit hoofdstuk geven we de financiële onderbouwing van het jaarresultaat. Deze jaarrekening is opgebouwd uit een aantal onderdelen met de nodige cijfers en tabellen. Door op onderstaande kopjes te klikken kan snel naar het gewenste onderwerp worden gesprongen.

BALANS	27
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	32
ANALYSE REKENINGRESULTAAT	33
TOELICHTING BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA	37
OVERZICHT INCIDENTELE LASTEN EN BATEN	39
RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING	39
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	41

BIJLAGEN JAARREKENING 2023

Informatie paragraaf verbonden partijen deelnemers	48
SiSa-bijlage bij de jaarrekening	49
Lasten en baten per taakveld	49

6.1 BALANS

Tabel 6-1

Balans per 31 december 2023

Balans per 31 december 2023					
Activa			Passiva		
Vaste activa	31-12-2023	31-12-2022	Vaste passiva	31-12-2023	31-12-2022
			<u>Eigen vermogen</u>	541.901	1.014.260
			Algemene Reserve	1.120.802	1.832.326
			Bestemmingsreserves	173.827	174.852
			Gerealiseerd resultaat	-752.728	-992.918
			<u>Voorzieningen</u>	442.000	72.214
			Voorzieningen met een specifieke bestemming	442.000	72.214
Totaal vaste activa	-	-	Totaal vaste passiva	983.901	1.086.474
Vlottende activa			Vlottende passiva		
<u>Uitzettingen < 1 jaar</u>	3.543.391	4.474.808	<u>Netto vlottende schulden < 1 jaar</u>	701.513	680.982
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	3.276.686	4.064.027	Overig	701.513	680.982
Vorderingen op openbare lichamen	266.705	410.781			
Overige vorderingen	-	-			
<u>Liquide middelen</u>	46.720	200.273			
Banksaldi	46.720	200.273			
Overlopende activa	529.310	695.035	Overlopende passiva	2.434.007	3.602.659
Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen:			Nog te betalen bedragen en vooruitontvangen bedragen:		
Europese overheid	-	-	Europese overheid	-	-
Rijksoverheid	-	-	Rijksoverheid	1.063.176	386.226
Overige Nederlandse overheden	485.203	660.209	Overige Nederlandse overheden	898.683	2.932.258
Overig	44.107	34.826	Overig	235.722	133.808
			Overmatig verlof	236.426	150.367
Totaal vlottende activa	4.119.421	5.370.115	Totaal vlottende passiva	3.135.520	4.283.641
Totaal	4.119.421	5.370.115	Totaal	4.119.421	5.370.115

Toelichting op de balans

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de verslagleggingsvoorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij betreffende balansposten anders is vermeld, nemen we de activa en passiva op tegen nominale waarde.

De baten en lasten rekenen we toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten nemen we slechts op voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, nemen we in acht indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend waren.

Reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die bedrijfseconomisch vrij te besteden zijn. Aan reserves kunnen we een bepaalde bestemming geven (bestemmingsreserves).

Voorzieningen waarderen we op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De verminderingen in voorzieningen betreffen aanwendungen voor het doel waarvoor de voorziening is ingesteld.

Personeelslasten rekenen we toe aan het dienstjaar waarop ze betrekking hebben.

Toelichting op de balans per 31 december 2023

Tabel 6-2

De balans ultimo 2023 in vergelijking met voorgaand jaar is als volgt

(bedragen in € 1.000)	2023	2022	verschil	%
1. Uitzettingen < 1 jaar	3.543	4.475	-932	-21%
2. Liquide middelen	47	200	-154	-77%
3. Overlopende activa	529	695	-166	-24%
Totaal activa	4.119	5.370	-1.251	-23%
(bedragen in € 1.000)	2023	2022	verschil	%
4. Eigen vermogen	542	1.014	-472	-47%
5. Voorzieningen	442	72	370	514%
6. Netto vlottende schulden < 1 jaar	702	681	21	3%
7. Overlopende passiva	2.434	3.603	-1.169	-32%
Totaal passiva	4.119	5.370	-1.251	-23%

6.1.1 ACTIVA (bedragen in €)

1. Uitzettingen < 1 jaar

a. Uitzettingen in 's Rijks schatkist betreft het verplicht schatkistbankieren.

Uitzettingen < 1 jaar	31-12-2023	31-12-2022
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.276.686	4.064.027

Alle decentrale overheden, dus ook RUD Zeeland, zijn verplicht hun banktegoeden aan te houden bij het Ministerie van Financiën wanneer dat een bepaald bedrag (het drempelbedrag) overschrijdt. Het drempelbedrag is voor RUD Zeeland maximaal 2% van het begrotingstotaal circa € 270.000.

In 2023 zijn er geen bedragen boven het drempelbedrag buiten 's Rijks schatkist aangehouden. Onderstaand is een opsomming op basis van de rapportage schatkistbankieren van de aangehouden bedragen in 2023:

1e kwartaal	€ 176.469
2e kwartaal	€ 107.868
3e kwartaal	€ 105.106
4e kwartaal	€ 151.824

b. Vorderingen op openbare lichamen

Uitzettingen < 1 jaar	31-12-2023	31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	266.705	410.781

De vorderingen op openbare lichamen betreffen doorberekende kosten aan deelnemers, andere overheden, andere omgevingsdiensten

c. Bij uitzettingen < 1 jaar zijn er in 2023 geen overige vorderingen.

2. Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
Liquide middelen	46.720	200.273

De saldi van de liquide middelen sluiten aan bij de laatste saldobiljetten van 2023.

3. Overlopende activa

a. en b. Er zijn geen nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen van Europese overheidslichamen of Rijksoverheid.

c. De te ontvangen gelden van Nederlandse overheidslichamen

Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen:	31-12-2023	31-12-2022
Overige Nederlandse overheden	485.203	660.209

De te ontvangen gelden van Nederlandse overheidslichamen zijn te ontvangen gelden van gemeenten en provincie met betrekking tot materiele kosten en BRIKS en DMCR.

d. Overige overlopende activa

Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen:	31-12-2023	31-12-2022
Overig	44.107	34.826

Overige overlopende activa betreft o.a. vooruitbetaalde verzekeringspremies 2023.

6.1.2 PASSIVA (bedragen in €)

4. Eigen vermogen

Algemene reserve, bestemmingsreserve en gerealiseerd resultaat

Eigen vermogen:	31-12-2023	31-12-2022
a. Algemene reserve	1.120.802	1.832.326
b. Bestemmingsreserve	173.827	174.852
c. Gerealiseerd resultaat	-752.728	-992.918

Tabel 6-3

Overzicht verloop reserves

Overzicht verloop reserve	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2023
a. Algemene Reserve	1.832.326		-711.524	1.120.802
b. Bestemmingsreserve persoonlijk ontwikkelbudget	174.852		-1.025	173.827
TOTAAL	2.007.178	-	-712.549	1.294.629

a. Algemene reserve en c. Gerealiseerd Resultaat

Op 4 december 2023 besloot het algemeen bestuur om een deel van het negatieve resultaat over 2022 te verrekenen met de reserve voor een bedrag van € 527.296.

Op 18 juli besloot het AB in te stemmen met de toevoeging van een deel van het resultaat 2021 aan de algemene reserve voor de dekking van de kosten van twee strategisch adviseurs en een medewerker communicatie. In 2023 werd € 184.228 aangewend ter dekking van de daadwerkelijk gemaakte kosten voor de strategisch adviseurs en medewerker communicatie. Hierbij werd in 2023 3 fte niet volledig ingezet.

*b. Bestemmingsreserves**Bestemmingsreserve persoonlijk ontwikkelbudget/ persoonlijk duurzaam inzetbaarheidsbudget*

Op basis van de cao krijgen de medewerkers van RUD Zeeland (vast en tijdelijk) de beschikking over een *persoonlijk ontwikkelbudget* (POB) van € 5.000 per vijf jaar. Vanaf 1-1-2023 is dit gewijzigd in het *persoonlijk duurzaam inzetbaarheidsbudget* (PBDI). Jaarlijks houden we in de begroting rekening met een uitgave van € 40.000. Bij een onderbesteding voegen we het resterende bedrag toe aan de reserve. Dit ter voorkoming van het risico dat in enig jaar sprake zou zijn van financiële begrotingstekorten als meer aanspraak gemaakt wordt op deze regeling. In 2023 is er € 41.025 besteed en onttrekken we € 1.025 aan deze bestemmingsreserve.

Tabel 6-4

Voorzieningen

Overzicht verloop voorzieningen	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2023
a. Voorziening langdurig zieken	72.214	0	72.214	0
b. Voorziening arbeidsrechtelijke verplichting	0	442.000		442.000
TOTAAL	72.214	442.000	72.214	442.000

a. Voorziening langdurig zieken:

In 2023 hadden we te maken met enkele langdurig zieken. Omdat de kans op terugkeer in de organisatie als zeer gering werd ingeschat is hiervoor in 2022 een voorziening getroffen. Deze voorziening is in 2023 volledig aangewend. Vanaf eind 2023 / begin 2024 heeft RUD Zeeland geen medewerkers meer in dienst waarbij er sprake is van langdurig verzuim.

b. Voorziening arbeidsrechtelijke verplichting

In verband met een lopend onderzoek naar de huidige functiewaardering is een voorziening ter dekking van een mogelijke nabetaling over 2022 en 2023 opgenomen.

5. Vlottende passiva

Vlottende passiva	31-12-2023	31-12-2022
a. Overig	701.513	680.982

Dit betreffen de facturen 2023 die op 31 december 2023 nog niet betaald zijn. Per 19 februari 2024 zijn deze betaald.

6. Overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2023	31-12-2022
a. Rijksoverheid	1.063.176	386.226
b. Overige Nederlandse overheden	898.683	2.932.258
c. Overig	235.722	133.808
d. Overmatig verlof	236.426	150.367

a. Vooruit ontvangen en nog te betalen bedragen Rijksoverheid

De overlopende passiva met betrekking tot rijksoverheid betreffen met name vooruit ontvangen SpUk-gelden.

b. Vooruit ontvangen en nog te betalen bedragen Nederlandse overheden

De vooruit ontvangen bedragen Nederlandse overheidslichamen betreffen onderbestedingen op de uitvoering van het jaarplan (producten en/of materieel budget). De deelnemers zijn in januari op de hoogte gesteld van de te verwachten kosten versus het betaalde voorschot.

c. Vooruit ontvangen nog te betalen bedragen overig

De nog te betalen bedragen betreffen onder meer bedragen die over 2023 nog betaald moeten worden, maar waarvoor in 2023 nog geen factuur was ontvangen.

d. Overmatig Verlof

Op basis van het BBV moeten we een financiële verplichting opnemen voor overmatig verlof. De RUD merkt het aantal uren boven een verlofstand van 120 uur aan als overmatig.

7. Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

PIOFACH Diensten gemeente Terneuzen:

RUD Zeeland ging met gemeente Terneuzen in 2014 een overeenkomst aan inzake levering PIOFACH-diensten voor een periode van tien jaar. Deze overeenkomst is met twee jaar verlengd voor de periode 2024 en 2025. Het bedrag van de komende jaren wordt geïndexeerd op basis de inflatie conform CBI. Het bedrag over 2023 voor de levering van PIOFACH-diensten op basis van fte bedraagt € 1.564.542 (excl. B.T.W.).

Huur huisvesting van gemeente Terneuzen:

RUD Zeeland ging met gemeente Terneuzen in 2014 een huurovereenkomst voor huisvesting aan voor een periode van tien jaar. Deze overeenkomst is met twee jaar verlengd voor de periode 2024 en 2025. Het bedrag van de komende jaren wordt geïndexeerd op basis de inflatie conform CBI. Het bedrag over 2023 van de huur bedraagt € 271.481 (excl. B.T.W.).

Leasekosten voertuigen

RUD Zeeland ging met Alcredis Finance B.V. per 28 oktober 2021 een vierjarige leaseovereenkomst aan voor zes auto's: drie piketauto's en drie auto's voor groen toezicht. Het jaarlijks bedrag voor de leasekosten bedraagt: € 40.425 (excl. B.T.W.).

Eigen risico WW

In verband met het ontbinden van een arbeidsovereenkomst in 2022 van een medewerker loopt de RUD, maximaal twee jaar, het risico van betaling van (een deel) van de WW-uitkering. Wanneer een medewerker (gedeeltelijk) werkloos wordt, moet het eigen risico van de WW-uitkering door RUD Zeeland betaald worden. De hoogte van het werkelijke risico is niet in te schatten, daarom is er voor gekozen hiervoor geen voorziening te treffen.

6.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Saldo jaarrekening

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten schrijft expliciet voor hoe we het rekeningresultaat bepalen en presenteren. Primair bepalen wij het totaal saldo van baten en lasten. Dit resultaat is het saldo van de baten en lasten van de programma's, overhead, onvoorzien en de algemene dekkingsmiddelen. Vervolgens doen we toevoegingen of onttrekkingen aan de reserves waarover het algemeen bestuur besluit. Dit is ten laste c.q. ten gunste van dit resultaat. Het saldo dat dan resteert, noemen wij het Gerealiseerd Resultaat. Waar wij in deze jaarstukken spreken over het rekeningresultaat bedoelen wij het Gerealiseerd Resultaat.

Tabel 6-5

Exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2023 Wijziging	2023 Begroting na wijziging	2023 Gerealiseerd	2023 verschil
Programma Milieu	1.291	9.198	9.507	309
Overhead	50	3.563	3.619	56
Onvoorzien	7	173	-	-173
Algemene dekkingsmiddelen	-960	-12.545	-12.189	355
BTW-compensatie Waterschap Scheldestromen				
Totaal van baten en lasten	389	389	937	548
Mutatie reserves	-389	-389	-184	205
Gerealiseerd Resultaat	-	-	753	753
Exploitatie (x € 1.000)	2023 Begroting na wijziging	2023 Gerealiseerd	2023 verschil	V/N
<u>Programma Milieu:</u>				
Programmalijn Milieu - Vergunningverlening	3.674	3.805	131	N
Programmalijn Milieu - Toezicht en Handhaving	5.524	5.702	178	N
Overhead	3.563	3.619	56	N
Onvoorziene lasten	173	-	-173	V
Algemene dekkingsmiddelen en reserves	-12.934	-12.374	560	N
Totaal saldo	-	753	753	N

* Afwijking ten opzichte van 1e begrotingswijziging 2023 (begrotingstotaal afgerond € 13.493.000) is het gevolg van het salderen van huurbaten en toelage in de lasten in de begrotingswijziging. Derhalve worden deze baten in de jaarrekening als baten gepresenteerd, waardoor het begrotingstotaal ca. € 90.000 hoger is.

6.2.1 ANALYSE REKENINGRESULTAAT

Tabel 6-6

Toelichting op baten en lasten

Omschrijving	Resultaat (bedragen x € 1.000)	
1. Programma milieu	309	N
2. Overhead	56	N
3. Algemene dekkingsmiddelen	355	N
4. Onvoorzien	-173	V
5. Onttrekkingen	205	N
Eindtotaal	753	N

Bovenstaande tabel geeft de belangrijkste verschillen tussen de raming en de werkelijkheid van de verschillende programma's weer. In onderstaande tabel zijn de verschillen per kostensoort inzichtelijk.

Tabel 6-7

RUD Zeeland (bedragen * € 1.000)	Begroting na wijziging	Gerealiseerd	Verschil	V / N
Lasten				
Personele lasten	9.966	9.074	-892	V
Reis- en verblijfskosten	490	290	-200	V
Inhuur personeel / werken door derden	339	1.645	1.306	N
Organisatie kosten	2.589	3.050	461	N
Onvoorziene lasten	173	-	-173	V
Materiele budgetten	26	1.057	1.031	N
Totaal	13.583	15.116	1.533	N
Baten				
Overige inkomsten	-649	-932	-283	V
Algemene bijdrage deelnemers*	-12.550	-12.189	360	N
BTW-compensatie Waterschap Scheldestromen	31	-	-31	V
Onttrekkingen reserves	-389	-184	205	N
Materiele budgetten*	-26	-1.057	-1.031	V
Totaal	-13.583	-14.363	-780	V
Saldo	-	753	753	N

*Omwille van de duidelijkheid verschoven we in de begroting € 26.000 in de algemene bijdrage voor indirecte lozingen en asbestmonsternames naar materiële budgetten. De lasten en baten realiseerden we onder materiële budgetten.

Het financieel resultaat over 2023 bedraagt € 753.000 negatief.

Onderstaand lichten we de belangrijkste oorzaken toe:

Personeelslasten V 893.000

Het voordeel op de personele lasten ontstaat door onderbezetting in personeel op basis van de formatie. Als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt blijft het een uitdaging om vacatures op korte termijn te vervullen.

Reis- en verblijfskosten V 200.000

Als gevolg van het tijds- en plaatsonafhankelijk werken wordt een voordeel behaald op de reiskosten. Hierdoor worden door het personeel minder kilometers gemaakt wat leidt tot een onderschrijding op de reiskosten. Daarnaast leidt de onderbezetting van de formatie tot een voordeel op de gebudgetteerde reiskosten.

Inhuur personeel van derden/ werken voor derden N 1.306.000

Het nadeel op het inhuurbudget is het gevolg van het niet vervullen van de vacatures. Ter compensatie van onderbezetting van de formatie is personeel ingehuurd voor de geplande werkzaamheden. Derhalve kan gesteld worden dat het vrijgekomen budget in de personeelslasten is ingezet ten behoeve van inhuur.

Organisatiekosten/ overige directe kosten N 461.000

Het nadeel in de organisatiekosten wordt met name veroorzaakt door een overschrijding op de opleidingskosten. Eind 2022 en begin 2023 zijn meerdere nieuwe medewerkers gestart als milieu inspecteurs die opgeleid zijn in 2023. Daarnaast is een overschrijding geweest op het werven van personeel en op de kosten van de vertrouwenspersoon. Ook de kosten van de PIOFACH-taken, als gevolg van de hoge inflatie, hebben de begrote kosten overschreden.

Onvoorziene lasten

V 173.000

Voor 2023 was een totaalbedrag van afgerond € 173.000 beschikbaar voor onvoorziene uitgaven. In 2023 is geen reden gezien om een uitgave te doen van het betreffende budget.

Overige inkomsten

V 282.000

Het voordeel op de overige inkomsten ontstaat met name door de verrichte werkzaamheden voor DCMR, de ontvangen rente in 2023 en subsidie. Daarnaast vormen de SPUK's IBP en THE het overige deel van de inkomsten welke in totaliteit in beperkte mate achterbleven op de begroting.

Bijdragen deelnemers

N 329.000

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting (na 1 ^e wijziging)	Realisatie	Vershil
Bijdragen Generieke taken (incl. materiële kosten)	1.669	2.627	957
Bijdragen Producten (productvarianten PDC)	10.849	9.563	-1.286
Totaal	12.518	12.189	-329

Generieke taken (V 957.000)

Meer dan de helft van hogere opbrengsten voor generieke taken is een gevolg van een hogere inzet voor de implementatie van de Omgevingswet. Het opleiden van personeel, oefenen van cases, aanpassen van procedures en correspondentie, alsmede afstemming, overleg en samenwerking met deelnemers ter voorbereiding van de Omgevingswet kostte aanzienlijk meer inzet dan verwacht. Ook in 2024 zal de Omgevingswet nog extra inzet kosten. De overige hogere bijdrage voor de Generieke taken wordt veroorzaakt door een tegenvallende implementatie van Rx.Mission (het VTH-systeem), de inzet van een extra teamleider voor Toezicht en handhaving en meer inzet op bijvoorbeeld coördinatie van taken, zoals onder andere op het gebied van asbest, piket en ondermijning.

Producten (N 1.286.000)

De bijdragen van deelnemers voor generieke taken en bijdragen voor producten werken als communicerende vaten. De beschikbare inzet voor een uitvoeringsjaar ligt vast in de op basis van P*Q vastgestelde begroting. Een hogere inzet voor generiek gaat ten koste van de inzet op producten. In zekere mate geldt dit ook voor extra inkomsten door werken voor derden. De hogere inkomsten als gevolg van de ingediende adviesvragen door DCMR leidt tot lagere inzet op producten voor deelnemers.

Onttrekking reserve

N 205.000

In 2023 is een onttrekking uit de bestemmingsreserve gedaan omtrent communicatie en strategisch advies. De onttrekking is lager geweest dan begroot, omdat er minder kosten zijn gemaakt voor deze adviseurs dan verwacht. Verder zijn er geen onttrekkingen uit de reserves geweest.

Materiële budgetten

De kosten voor materiële budgetten worden volledig door de deelnemers vergoed. In de begroting na wijziging zijn de jaarplannen 2023 niet opgenomen, waardoor een afwijking ontstaat omtrent de materiële budgetten. Zie de begrote materiële budgetten inclusief jaarplannen in de bijlage: *realisatie 2023 versus voorschot 2023*.

6.3 WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)

Op 1 januari 2013 ging de Wet Normering Topinkomens (WNT) van kracht. De WNT verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde 'topfunctionarissen'. Topfunctionarissen zijn diegenen die leidinggeven aan de gehele organisatie en die de WNT als zodanig aanmerkt.

Conform de WNT maakt dit jaarverslag de beloning van de topfunctionarissen binnen RUD Zeeland openbaar. Deze verplichting tot openbaarmaking geldt ook voor de beloning van andere werknemers, indien die bezoldiging meer bedraagt dan het voor topfunctionarissen geldende bezoldigingsmaximum (norm 2023: € 223.000 op jaarbasis). Dit is bij RUD Zeeland niet aan de orde.

6.3.1 Bezoldiging topfunctionarissen

Onder topfunctionarissen wordt verstaan:

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Bij RUD Zeeland is de directeur in de zin van de WNT een topfunctionaris. De beloning van de directeur valt ruimschoots onder het genoemde bezoldigingsmaximum. Ook de leden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur van RUD Zeeland behoren tot topfunctionarissen, ook al is de vergoeding nihil. Onderstaande tabel geeft de topfunctionarissen van RUD Zeeland volgens de WNT-richtlijnen weer. De directeur heeft in 2023 een fulltime (36 uur) dienstverband.

Tabel 6-8

Bezoldiging directeur

Gegevens 2023 (bedragen x € 1)	
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	137.883
Beloningen betaalbaar op termijn	22.631
<i>Subtotaal</i>	<i>160.514</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	160.514
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12

Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	129.980
Beloningen betaalbaar op termijn	22.627
<i>Subtotaal</i>	<i>152.606</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
Bezoldiging	152.606

Tabel 6-9

Bezoldiging bestuursleden

Functie	Naam	Beloning	Vaste onkosten vergoeding	Variabele onkosten-vergoeding	Voorzieningen ten behoeve van beloning op termijn	Totaal 2023	Totaal 2022
AB-lid	C. Bertijn	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	L. van de Voorde	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
DB-lid/AB-lid	G. Depauw	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	J. Louws	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	M. Sijbers	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	C. Michielsen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
DB-lid/AB-lid	A.G. van der Maas	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	S. Mackintosh	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	J. Veldhuizen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	C. Liefing	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	R.J. Reijnierse	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	M. Steketee	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
DB-lid/AB-lid	A. Smit	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
DB-lid/AB-lid	B.L.L. van der Velde	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	N. van der Hoest	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	A.P. W. Witkam	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	G. Sips	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	C. Dekker	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	F.J.A. Hommel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
DB-lid/AB-lid	P. Keller	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	M. Mulder	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	P.P.M. Ploegaert	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	A.W. Roelse	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	D. Verburg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

6.4 TOELICHTING BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA

Onderstaand overzicht geeft per programma, naast de primitieve begrotingscijfers en de begrotingscijfers na wijziging, de werkelijke baten en lasten evenals het saldo daarvan weer.

Tabel 6-10

Totaaloverzicht baten en lasten

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2023 Wijziging	2023 Begroting na wijziging	2023 Gerealiseerd	2023 verschil
Programma Milieu	1.291	9.198	9.507	309
Overhead	50	3.563	3.619	56
Onvoorzien	7	173	-	-173
Algemene dekkingsmiddelen	-960	-12.545	-12.189	355
BTW-compensatie Waterschap Scheldestromen				
Totaal van baten en lasten	389	389	937	548
Mutatie reserves	-389	-389	-184	205
Gerealiseerd Resultaat	-	-	753	753

Tabel 6-11

Baten en lasten programma Milieu

Programma Milieu (bedragen * € 1.000)	Begroting na wijziging	Gerealiseerd	Verschil	V / N
<u>Lasten</u>				
Personele lasten	8.294	7.731	-564	V
Reis- en verblijfkosten	392	234	-157	V
Inhuur personeel van derden	339	1.526	1.186	N
Overige directe kosten	163	165	2	N
Materiele budgetten	26	1.057	1.031	N
Totaal	9.214	10.713	1.499	N
<u>Baten</u>				
Overige inkomsten	-17	-149	-132	V
Materiele budgetten	-	-1.057	-1.057	V
Totaal	-17	-1.206	-1.189	V
Saldo	9.198	9.507	309	N

De programma's Vergunningverlening en Toezicht en Handhaving en vallen uiteen in 2 delen t.w.:

- Kosten voor het programma
- Materiële budgetten

De kosten voor **programma's Vergunningverlening en Toezicht en Handhaving** hebben voornamelijk betrekking op de kosten van inzet personeel.

De **materiële budgetten** zijn budgetten die beschikbaar zijn gesteld door provincie Zeeland ten behoeve van specifieke provinciale taken zoals: aanpak bodemverontreiniging, bodemsaneringen, nazorg stortplaatsen, externe veiligheid, luchtmetingen, controlemetingen indirecte lozingen, controle onderzoeken bij bodemsanering, geluidmetingen en de bestuurlijke strafbeschikking milieu (BSBm). Daarnaast stelden de Zeeuwse gemeenten ook materiële budgetten beschikbaar ten behoeve van bemonstering van afvalwater analyses en asbestmonstername. De materiële budgetten verrekenden we op basis van werkelijke lasten.

Tabel 6-12

Baten en lasten overhead

Overhead (bedragen * € 1.000)	2023 Begroting na wijziging	2023 Gerealiseerd	2023 Verschil	V / N
<u>Lasten</u>				
Organisatie kosten incl. salarissen	4.195	4.402	206	N
Totaal	4.195	4.402	206	N
<u>Baten</u>				
Overige inkomsten	-633	-783	-151	V
Totaal	-633	-783	-151	V
Saldo	3.563	3.618	56	N

De kosten voor **overhead** bestaan uit alle overige kosten zoals de kosten voor PIOFACH, opleiding en de kosten voor de staf.

Tabel 6-13

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	2023 Begroting na wijziging	2023 Gerealiseerd	2023 Verschil	V/N
<u>Baten</u>				
Bijdragen	-12.576	-12.189	386	
BTW-compensatie Waterschap Scheldestromen	31		-31	N
Totaal	-12.545	-12.189	355	N
Saldo	-12.545	-12.189	355	N

De bijdragen betreffen de inkomsten van deelnemers voor de levering van Generieke taken en productvarianten (PDC).

Voor een toelichting op het programma, overhead en algemene dekkingsmiddelen en reserves verwijzen we naar het onderdeel 'Analyse rekeningresultaat.'

Tabel 6-14

Onvoorzien

Onvoorzien (bedragen * € 1.000)	2023 Begroting na wijziging	2023 Gerealiseerd	2023 Verschil	V/N
<u>Lasten</u>				
Onvoorzienne lasten	173	-	-173	V
Totaal	173	-	-173	V
Saldo	173	-	-173	V

In 2023 is er niet beschikt over de post onvoorzien.

Tabel 6-15

Reserves

Onttrekkingen reserves (bedragen * € 1.000)	2023 Begroting na wijziging	2023 Gerealiseerd	2023 Verschil	V/N
<u>Baten</u>				
Onttrekkingen reserves	-389	-184	205	N
Totaal	-389	-184	205	N
Saldo	-389	-184	205	N

Het restant per 31-12-2023 hevelen we niet over naar het begrotingsjaar 2024, en blijft onderdeel van de reserve. Dit wordt betrokken in het voorstel voor resultaatbestemming. Zo nodig doen we aan het algemeen bestuur een nieuw voorstel voor een onttrekking.

6.5 OVERZICHT INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Korte omschrijving

Volgens artikel 28 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten bevat de toelichting op de jaarrekening een overzicht van de incidentele baten en lasten. Uit dit overzicht blijkt in hoeverre incidentele factoren van invloed waren op het resultaat van de jaarrekening.

Het is van belang inzicht te hebben in de incidentele baten en lasten om te beoordelen of er sprake is van een duurzaam financieel evenwicht, waarbij de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten.

Tabel 6-15

Overzicht incidentele lasten en baten

Incidentele lasten (x € 1.000)		Incidentele baten (x € 1.000)	
Inhuur ter compensatie van inzet SPUK THE	200	Subsidies	60
Incidentele lasten	442	SPUK	571
		Overige inkomsten	147
Saldo	642	Saldo	778

6.6 RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 04 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 453.480. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De bevindingen betreffen twee criteria.

Begrotingsonrechtmatigheid:

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

1. Acceptabele lastenoverschrijding van de lasten op het programma Milieu van per saldo € 1.499.000
2. Acceptabele lastenoverschrijding op Overhead van per saldo € 206.000

Misbruik en oneigenlijk gebruik:

Er is onduidelijkheid over een bedrag van € 13.280 met betrekking tot het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik. Dit zal nader worden onderzocht.

7 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Deloitte Accountants B.V.
Park Veldzicht 25
4336 DR Middelburg
Postbus 7056
4330 GB Middelburg
Nederland

Tel: 088 288 2888
www.deloitte.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland te Terneuzen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 als van de activa en passiva van Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2023.
- De balans per 31 december 2023.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853. Deloitte Accountants B.V. is een zogenoemde affiliate van Deloitte NSE LLP en maakt onderdeel uit van het internationale netwerk van Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

2407F9C444/CP/1

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 150.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het controleprotocol vastgesteld met bestuursbesluit d.d. 4 december 2023. Op basis van paragraaf 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen relevant zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 25.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeenschappelijke regeling en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingproces en de wijze waarop het dagelijks bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het algemeen bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij constateren dat het dagelijks bestuur niet beschikt over een actuele frauderisicoanalyse.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Op basis van deze werkzaamheden en het in de controlestandaarden veronderstelde risico, hebben wij de veronderstelde frauderisico's overwogen met betrekking tot het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management, inclusief of er indicaties zijn voor tendentie bij het management van de entiteit die mogelijk een risico vormt op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.

Deloitte.

Wij hebben de volgende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd gericht op het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management:

- Onze controlewerkzaamheden ten aanzien van dit frauderisico waren gericht op een evaluatie van de opzet en implementatie van de relevante interne beheersingsmaatregelen om het risico te beperken.
- Daarnaast hebben wij aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd, waaronder het toetsen van journaalboekingen, de onderbouwing van eventuele significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering, het beoordelen van schattingen (inclusief een retrospectieve beoordeling van significante schattingen uit het voorgaande boekjaar), en de onderbouwing van de tijdens het opstellen van de jaarrekening aangebrachte aanpassingen.
- Wij hebben ten aanzien van het frauderisico inzake significante inkooptransacties gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd waaronder detailcontroles. Hierbij is expliciet vastgesteld of de onderliggende prestatie geleverd is alsmede of de onderliggende inkoopfactuur getrouw is verantwoord in de jaarrekening.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het dagelijks bestuur, management en het algemeen bestuur.

Controleaanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de gemeenschappelijke regeling door inlichtingen in te winnen bij het management, en het lezen van notulen en van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Voor zover materieel voor de gerelateerde financiële overzichten, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met het feit dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, de wet- en regelgeving overwogen die is opgenomen in het controleprotocol als wet- en regelgeving met een directe invloed op de financiële overzichten.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de financiële overzichten.

Daarnaast is de gemeenschappelijke regeling onderworpen aan overige wet- en regelgeving waarvan de gevolgen van niet-naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Onze verantwoordelijkheden inzake het beoordelen van de door de gemeenschappelijke regeling gehanteerde veronderstellingen inzake haar financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn beschreven in het hoofdstuk "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Bij het invullen van onze verantwoordelijkheden hebben wij – rekening houdend met de materialiteit voor de jaarrekeningcontrole ad € 150.000– een aantal werkzaamheden uitgevoerd, waaronder:

- Het kennis nemen van de financiële uitgangspunten zoals opgenomen in de statuten van de gemeenschappelijke regeling alsmede de aangegane overeenkomsten met haar deelnemende gemeenten.
- Het kennis nemen van de primaire begroting 2023 teneinde vast te stellen dat voldaan wordt aan de financiële bijdragen van de gemeenschappelijke regeling door de deelnemende gemeenten. Daarnaast hebben wij kennis genomen van de risicoparagraaf in de begroting 2023, hieruit blijken geen aanvullende risico's geïdentificeerd ten opzichte van de jaarrekening.
- Het inwinnen van inlichtingen bij het dagelijks en algemeen bestuur en het management over hun kennis van eventuele significante risico's die zijn ontstaan na de periode van de door het dagelijks en algemeen bestuur verrichte werkzaamheden in het kader van het opstellen van de risicoparagraaf.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen bevindingen met betrekking tot de risico-inschattingen zoals opgenomen in de risicoparagraaf. Conform de statuten worden gerealiseerde resultaten verrekend met de deelnemende gemeenten. De aard en diepgang van de risico-paragraaf en risico-inschattingen achten wij vanuit dat perspectief passend voor de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV voor het jaarverslag is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa.

Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente.
- Het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen, en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 4 december 2023, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Deloitte.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen, en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 2 juli 2024

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. R.M.J. van Vugt RA

8 BIJLAGEN JAARREKENING 2023

8.1 INFORMATIE PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN DEELNEMERS

Op te nemen informatie in paragraaf verbonden partijen deelnemers

Naam en vestigingsplaats	: RUD Zeeland te Terneuzen
Juridische grondslag	
Rechtsvorm	: Gemeenschappelijke Regeling
Datum ingang	: 1 januari 2014
Uittreding	: Art 53 van de Gemeenschappelijke Regeling RUD Zeeland
Ontwikkelingen	: Plan van aanpak robuuste RUD (IBP-VTH)
Deelnemers	: Alle gemeenten in Zeeland : provincie Zeeland : Waterschap Scheldestromen
Bestuurlijk belang	
Voorzitter AB en DB	: A. van de Maas (Noord-Beveland)
Samenstelling DB	: Vertegenwoordiger gemeente Terneuzen : Vertegenwoordiger gemeente Schouwen-Duiveland : Vertegenwoordiger Provincie Zeeland : Vertegenwoordiger Waterschap Scheldestromen
Samenstelling AB	: Vertegenwoordigers alle gemeenten in Zeeland : Vertegenwoordiger Provincie Zeeland : Vertegenwoordiger Waterschap Scheldestromen

Tabel 8-1

Deelnemersbijdrage en materieel budget begroting versus werkelijke kosten

Deelnemer	Begroting 2023 na 1e wijziging*				Werkelijke kosten 2023				Verschil**
	Productief	Generiek	Materieel budget	Totaal	Productief	Generiek	Materieel budget (incl. BRIKS)	Totaal	
Borsele	593.170	97.400	2.530	693.100	465.478	153.297	1.910	620.685	-72.415
Goes	608.920	103.500	1.680	714.100	485.764	162.858	-	648.622	-65.478
Hulst	564.960	96.100	840	661.900	528.615	151.236	899	680.749	18.849
Kapelle	266.060	44.500	840	311.400	188.174	70.062	470	258.707	-52.693
Middelburg	232.560	39.100	840	272.500	246.583	61.555	397	308.534	36.034
Noord-Beveland	285.060	47.700	840	333.600	232.130	75.092	-	307.221	-26.379
Reimerswaal	492.200	82.300	1.900	576.400	432.284	129.561	1.738	563.583	-12.817
Schouwen-Duiveland	686.530	122.500	1.470	810.500	614.473	192.694	5.915	813.081	2.581
Sluis	732.530	126.100	1.470	860.100	632.974	198.397	356	831.727	-28.373
Terneuzen	989.500	160.400	2.100	1.152.000	931.169	252.439	12.415	1.196.023	44.023
Tholen	360.940	56.700	1.260	418.900	246.496	89.191	770	336.458	-82.442
Veere	226.970	38.300	630	265.900	188.550	60.208	58	248.816	-17.084
Vlissingen	399.890	49.200	2.310	451.400	308.173	77.493	1.235	386.900	-64.500
Waterschap	85.500	16.400		101.900	4.489	25.858	-	30.348	-71.552
Zeeland	4.356.740	589.000	7.360	4.953.100	4.057.326	926.769	1.031.120	6.015.215	1.062.115
Totaal	10.881.530	1.669.200	26.070	12.576.800	9.562.677	2.626.709	1.057.283	13.246.668	669.868

*Het in rekening gebrachte voorschot voor de bijdrage wijkt af van de begroting 2023. Het voorschot komt overeen met het Jaarplan 2023. De vergelijking van de realisatie met het voorschot is in paragraaf 8.4 van deze bijlage opgenomen.

**Bij een negatief verschil is er sprake van een onderschrijding ten opzichte van bijdrage vastgesteld in de begroting 2023 na 1^e wijziging.

Reserves RUD 31 december 2023

Algemene reserve	€ 1.120.802
Bestemmingsreserves	€ 0
Resultaat 2023	€ -752.728

8.2 SiSA-BIJLAGE BIJ DE JAARREKENING

Tabel 8-2
SiSa-bijlage

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11-01-2024							
Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	Totale besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: E93/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03		
			€ 238.427	€ 238.427	Nee		
			Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06		
			1 Deelname werk en projectgroepen en coördinatie	€ 26.078	€ 26.078		
			2 Aanleveren van data voor het ibp	€ 46.025	€ 46.025		
			3 Scholing en opleiding	€ 153.121	€ 153.121		
			4 Inzicht in de bestaande vormen van bekostigingen van een OD	€ 318	€ 318		
			5 Implementatie van LH50	€ 0	€ 0		
			6 Uniforme indeling naar risico van bedrijven	€ 0	€ 0		
			7 Openbaar maken van definitieve wabo beschikkingen	€ 0	€ 0		
			8 Landelijke arbeidsmarkt campagne	€ 0	€ 0		
EZK	F21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	9 Onderzoek onder het IBP naar transitieopgaven	€ 0	€ 0		
			10 Een risicoanalyse en uitvoerings- en handhavingplan	€ 1.669	€ 1.669		
			11 Een risicoanalyse en uitvoerings- en handhavingplan	€ 0	€ 0		
			12 Participeren in onderzoek naar mandaten	€ 482	€ 482		
			13 Visities bij omgevingsdiensten	€ 11.414	€ 11.414		
			Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee)	Eindverantwoording (ja/nee)
			Aard controle R Indicator: F21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: F21/02	Aard controle R Indicator: F21/03	Aard controle D2 Indicator: F21/04	Aard controle R Indicator: F21/05
			332.367	332.367	Ja	Ja	Nee

8.3 LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD

Tabel 8-3
LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD

Taakvelden (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo
0.4 Overhead	4.403	783	-3.619
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-
7.4 Milieubeheer	10.713	13.580	2.867
Saldo	15.116	14.363	-753

8.4 REALISATIE 2023 VERSUS VOORSCHOT 2023

Onderstaande tabel bevat het betaalde voorschot voor 2023 (gebaseerd op het Jaarplan 2023), de realisatie over 2023 en het verschil.

Tabel 8-4

Deelnemersbijdrage en materieel budget begroting versus werkelijke kosten

Deelnemer	Betaald voorschot 2023	Realisatie 2023			Totaal	Verschil
		Productief	Generiek	Materieel budget (incl. BRIKS)		
Borsele	681.000	465.478	153.297	1.910	620.685	-60.315
Goes	724.700	485.764	162.858	-	648.622	-76.078
Hulst	637.100	528.615	151.236	899	680.749	43.649
Kapelle	301.500	188.174	70.062	470	258.707	-42.793
Middelburg	279.300	246.583	61.555	397	308.534	29.234
Noord-Beveland	319.600	232.130	75.092	-	307.221	-12.379
Reimerswaal	544.300	432.284	129.561	1.738	563.583	19.283
Schouwen-Duiveland	787.100	614.473	192.694	5.915	813.081	25.981
Sluis	852.100	632.974	198.397	356	831.727	-20.373
Terneuzen	1.139.200	931.169	252.439	12.415	1.196.023	56.823
Tholen	394.800	246.496	89.191	770	336.458	-58.342
Veere	260.800	188.550	60.208	58	248.816	-11.984
Vlissingen	472.100	308.173	77.493	1.235	386.900	-85.200
Waterschap	-	4.489	25.858	-	30.348	30.348
Zeeland*	5.737.503	4.057.326	926.769	1.031.120	6.015.215	277.712
Eindtotaal	13.131.103	9.562.677	2.626.709	1.057.283	13.246.668	115.565

*Voorschot Provincie Zeeland is inclusief materieel budget (ca.€758.000)